

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 30

18 квітня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 30 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Потіха А.	
Акція «Вставай, Україно!» в оцінках експертів	5
Актуальна прес-конференція	
Горова С.	
Процес впровадження нового КПК очима експертів.....	18
Законодавча влада	30
Виконавча влада	43
Політика	52
Економіка	57
Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	62

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Сесія загальних зборів Національної академії наук України, присвячена підсумкам діяльності НАН України у 2012 р.

18 квітня 2013 р. в Національній академії наук України відбудеться сесія загальних зборів, присвячена підсумкам діяльності НАН України у 2012 р. У заході візьмуть участь члени НАН України, представники установ НАН України, вищі посадові особи держави.

Під час заходу будуть представлені основні результати фундаментальних і прикладних досліджень науково-дослідних установ академії, підсумки їх участі у вирішенні актуальних державних проблем: енергозбереження та енергоефективності, безпечного функціонування ядерно-енергетичного комплексу, модернізації сільського господарства, охорони здоров'я тощо. У звітній доповіді президента академії академіка Б. Патона і виступах учених будуть представлені конкретні наукові розробки, готові до впровадження в галузі економіки й різні сфери суспільного життя.

За результатами доповіді президента НАН України та її обговорення буде прийнято Звіт про діяльність НАНУ у 2012 році (*Сайт Національної академії наук України* (<http://www.nas.gov.ua>). – 2013. – 10.04).

Вітання Президента України В. Януковича учасникам сесії Загальних зборів НАН України

Шановні друзі!

Щиро вітаю учасників сесії Загальних зборів Національної академії наук України.

Українські вчені по праву можуть пишатися своїми багатими традиціями й досягненнями. Особливої уваги

заслужують ваші здобутки у галузях енергетики й енергозбереження, охорони здоров'я, продовольчої безпеки та гуманітарної політики країни.

Переконаний, що системна взаємодія органів державної влади, наукової спільноти та виробничо-бізнесових структур дасть змогу ефективно розв'язувати найскладніші питання соціально-економічного та культурного розвитку України, сприятиме перетворенню її на сучасну могутню державу.

Бажаю всім міцного здоров'я, творчої наснаги, успіхів і благополуччя.

Віктор Янукович

(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>) . – 2013. – 18.04).

Глава держави обговорив із президентом Національної академії наук України питання функціонування і розвитку

Напередодні загальних зборів Національної академії наук України (НАН України) відбулася телефонна розмова Президента України В. Януковича з президентом НАН України Б. Патоном, під час якої співрозмовники обговорили питання функціонування та розвитку академії.

В. Янукович побажав Б. Патону та учасникам зборів успішної роботи.

За результатами розмови Президент України звернеться до уряду з відповідним дорученням *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/27468.html>) . – 2013. – 17.04).*

Віктор Янукович: Україна планує підписати Угоду про асоціацію з ЄС на саміті «Східного партнерства»

Україна планує цього року підписати Угоду про асоціацію та створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом. Про це заявив Президент України В. Янукович під час спілкування з журналістами у Вінниці.

«На цей рік ми маємо амбітну мету – підписати в листопаді цього року на саміті у Вільносі Угоду про асоціацію та створення зони вільної торгівлі», – сказав глава держави.

За словами Президента, для України процес євроінтеграції – це, передусім, модернізація країни, дотримання демократичних стандартів. Процес гармонізації вітчизняного законодавства до європейських норм триває, наголосив В. Янукович.

«Є ціла низка різних питань, як гармонізація законодавства, наші зобов'язання перед Радою Європи і наші спільні плани... Усі ці питання знаходяться у робочому стані. Інколи ми не встигаємо їх вчасно вирішувати з різних об'єктивних і суб'єктивних причин. До суб'єктивних причин можна віднести перерву в роботі парламенту», – зазначив Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/27468.html>). – 2013. – 16.04).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Акція «Вставай, Україно!» в оцінках експертів

Опозиція запланувала проведення акції «Вставай, Україно!» в усіх регіонах України. Ця акція розпочалась у Вінниці, продовжилася в Ужгороді, а 16 березня відбулася у Львові. Згодом вона була продовжена в інших обласних центрах Західної України.

7 квітня акція відбувалася в столиці України. Мітинг відкрив А. Яценюк, привітав з Благівіщенням і звільненням Ю. Луценка. «Ю. Луценко – незламний, сильний. Його звільнення – це заслуга його і його родини, і кожного з нас. Його не зрадили, і він не зрадив. Це його перемога й перемога України», – заявив А. Яценюк.

Далі він розповів про попередні акції «із серії» «Вставай, Україно!». «Ми проїхали третину України... Не було стільки людей з часів помаранчевої революції». Щоправда, як зазначають експерти, у різних містах України, де відбувалася акція, у ній брала участь не така вже й велика кількість людей. За підрахунками опозиції, від 5 до 20 тис. Правоохоронці нарахували в три-чотири рази менше. Зокрема, у Києві опозиція нарахувала 15–20 тис., міліція – 3 тис.

На столичному мітингу «Вставай, Україно!» С. Соболєв зачитав резолюцію, яку прийняли опозиційні сили. У резолюції вимагають звільнити Ю. Тимошенко й закликають провести акцію протесту 18 травня. У резолюції було викладено такі вимоги учасників Всеукраїнських зборів депутатів місцевих рад і представників української громадськості:

«1. Прийняти на засіданнях місцевих рад, депутатами яких ми є, рішення щодо невизнання і невиконання на території цих рад “законів”, “постанов” та інших рішень, ухвалених під час спроби узурпації влади.

2. Внести в порядок денний Верховної Ради законопроекти, які було “ухвалено” 4 квітня 2013 р. на так званому “виїзному засіданні парламенту”, і розглянути їх на легітимному пленарному засіданні парламенту згідно з Регламентом.

3. Не допустити проведення так званого “референдуму”, який має на меті продовження президентських повноважень В. Януковича.

4. негайно призначити вибори київського міського голови й Київської міської ради на червень 2013 р.

5. Скасувати антинародну пенсійну реформу, як того вимагає більшість громадян України.

6. Відправити у відставку уряд М. Азарова, який призвів до глибокої соціально-економічної кризи в Україні.

7. Оголосити проведення Всеукраїнської акції протесту «Вставай, Україно!» в Києві у День Європи, 18 травня 2013 р., з вимогою провести дострокові президентські вибори після усунення від влади Президента В. Януковича як головного узурпатора влади й порушника Конституції України.

8. Звільнити всіх політичних в'язнів, зокрема Ю. Тимошенко».

За оцінками експертів, акції, які відбувалися в західних областях, мали певний успіх і відбулися без інцидентів. Але коли опозиція спрямувала свої зусилля на Схід, то зразу ж виникли проблеми. Зокрема, під час акції «Вставай, Україно!» в Харкові виникли певні непорозуміння. Як заявляють опозиціонери, місцева влада перекрила їм шлях за допомогою транспорту та інших засобів. Проте акція все ж відбулася, і, за підрахунками опозиціонерів, у ній взяло участь близько 20 тис. осіб. Правоохоронці заявляють, що там було набагато менше людей.

За інформацією ЗМІ, опозиція подала в правоохоронні органи заяву про злочин через штучне перешкоджання акції опозиції в Харкові. Про це заявив лідер парламентської фракції «Батьківщина» А. Яценюк перед учасниками маршу «Вставай, Україно!» у Харкові. «Народні депутати подали заяву про злочин. Хто дав вказівку вивести сотню (одиниць) комунального транспорту, позбавивши громадян права потрапляти додому громадським транспортом? Хто дав вказівку вивести спецтехніку й заблокувати всі дороги?» – наголосив він. За його словами, влада показує свою істерію і це означає, що ми йдемо правильним шляхом. «Після наступних виборів Президента буде особлива подяка харківській владі за те, що вони зробили», – наголосив А. Яценюк.

У свою чергу лідер «Свободи» О. Тягнибок заявив: «Те, що ми бачимо в Харкові, – це яскравий приклад того, як влада боїться опозиції і народу. Але закон фізики спрацює: чим більша дія, тим більша протидія».

Наступного дня подібна ситуація повторилася в Полтаві, де також була спроба зірвати акцію протесту. Як інформують ЗМІ, 13 квітня на марш і мітинг опозиційних сил у рамках акції «Вставай, Україно!» в Полтаві зібралися понад 8 тис. осіб

(за підрахунками опозиціонерів). У ньому взяли участь лідер фракції «Батьківщина» А. Яценюк, голова ВО «Свобода» О. Тягнибок і ряд народних депутатів від опозиції. В. Кличка, який у ряді міст, у тому числі в Харкові, поряд з А. Яценюком і О. Тягнибоком очолював колону протестувальників проти режиму В. Януковича, не було. За словами лідера «Батьківщини», глава УДАРу не зміг приїхати до Полтави за сімейними обставинами.

За даними міліції, на мітингу було близько 2 тис. осіб. За інформацією ЗМІ, в акції брали участь близько 5 тис. осіб.

Акція почалася о 12:30 біля пам'ятника Тарасу Шевченку. Звідти колона пройшла до театру ім. Гоголя. Мітинг проходив на Театральній площі міста. За правопорядком стежили близько 100 правоохоронців. «Порушення правопорядку не допущено. Акція проходить цивілізовано», – повідомляли в прес-службі обласного главку міліції.

Перед початком маршу А. Яценюк нагадав, що 12 квітня в Харкові мер міста «за вказівкою Адміністрації Президента загородив повністю все місто, зняв з маршрутів громадський транспорт». Він зауважив, що влада Полтави повторила сценарій мера Г. Кернеса – площа, яку депутати обрали місцем для мітингу, заблокували комунальним транспортом. «Активісти Партії регіонів незаконно користуються засобами місцевої громади й борються з опозицією за рахунок грошей, які українці повинні отримувати на медикаменти, громадський транспорт, ремонт доріг. Вони ці кошти використовують для того, щоб не допустити опозицію до мітингів», – заявив А. Яценюк.

Експерти по-різному оцінюють ситуацію. Деякі вважають, що опозиція підвищує свій рейтинг за рахунок подібних заходів, а влада діє часто невдало і цим лише погіршує ставлення до неї, інші вважають, що саме опозиція демонструє свою невпевненість в майбутньому. Зокрема, як зазначив політолог В. Карасьов, влада Харкова намагалася придушити акцію опозиції, влаштувавши транспортний колапс у місті під час проведення акції опозиції, однак їхні дії дали зворотний ефект. «Кернес і Добкін не хотіли ж

розпіарити акцію, вони просто думали, що таким чином можна її придушити. Тому вони діяли за логікою місцевої політики, коли незначні опозиційні сили блокуються, жорстко контролюються і придушуються. Але не врахували, що ті методи адміністративного тиску на політичні сили не спрацьовують, якщо акція проходить в досить значному масштабі. Тут, навпаки, ефект опору та ефект придушення спрацьовують на користь того, кого придушують, а не того, хто пригнічує», – зазначив В. Карасьов.

На думку політолога, Добкін і Кернес хотіли показати, що опозиції в Харкові ніхто не радий. «Хотіли показати, що Харків не опозиційне місто, що опозиція не має тут підтримки, що проводити тут масові акції немає сенсу, що Харків повністю зачищений і під контролем місцевої влади», – зазначив експерт і додав, що з точки зору місцевої політики, це завдання виконано. За словами експерта, цього, виявляється, мало. «Можливо, місцева влада виконала свої завдання, як вона їх розуміє, але з точки зору акції опозиції як національно-політичного явища – це дало зворотний ефект», – вважає В. Карасьов.

Разом з тим експерти, аналізуючи події, зазначають, що опозиція має дуже мало шансів досягти поставленої мети. Та й чи має наміри вона її досягати, теж сумнівно. Адже на початку акції А. Яценюк зазначив, що завданням акції є поспілкуватися з народом, відчувати його революційні настрої. На думку політолога, керівника Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенка, це певний маневр опозиції. «Парламентське протистояння зайшло в глухий кут, тому опозиція мусила змінювати тактику, перенісши свою політичну активність на вулицю», – підкреслив політолог. Він вважає, що це дасть можливість політикам уникнути звинувачень на кшталт «здали парламент», «припинили блокування». «А ще це нагода продемонструвати владі, що опозиція має серйозний ресурс підтримки», – додав В. Фесенко. І підкреслив, що результати нещодавнього опитування, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» та Київським міжнародним інститутом соціології, виявили,

що взяти участь у протестних мітингах сьогодні готова майже третина українців (28,5 %). Натомість, за цими ж даними, 39 % точно не підуть на масові заходи.

Проте В. Фесенко переконаний, що про революційність тут насправді не йдеться, як це подають опозиційні сили. «Це банальна, класична мітингова акція і не більше. Тримати два місяці народ на високому організаційному та емоційному рівні буде надто важко. За задумом опозиції акції розпочато від західних областей з фінальним травневим акордом у Києві. Це традиційний сценарій», – зазначив В. Фесенко. За його словами, опозиція почала з регіонів, де є політична й соціальна база, де можна продемонструвати масовість. Бо до завершальної акції у столиці треба серйозно підготуватися. Проте політолог переконаний, що травень – не найкращий місяць для протестів. «Серйозні “майдани” завжди виникали лише восени, під кінець року, коли визривали різні економічні й соціальні конфлікти, тоді і є емоційний пік», – вважає експерт.

Директор Центру політичних досліджень і конфліктології М. Погребинський також вважає, що ця акція може завершитися безрезультатно. Невдала акція може вдарити по рейтингах окремих опозиційних лідерів. «А. Яценюк колись мав роль найбільш розумного й найбільш інтелігентного політика. Зараз же він вирішив пограти у свого хлопця або диктатора. Це помилка. А. Яценюк грає комедійну роль, і нічого серйозного в нього вже не вийде», – зазначив М. Погребинський.

Глава Інституту глобальних стратегій В. Карасьов вважає невдалою саму назву акції. Він також наголосив на спонтанності організації і відсутності в неї головної ідеї і головних вимог. Водночас, на його думку, безпосередньо ідея виходу опозиції в народ правильна, адже закритість опозиції в заблокованому парламенті вигідна владі, однак форма виходу в народ обрана невірно. «Заяви лідерів опозиції про народне повстання – це свідчення того, що вони вичерпали методи парламентської боротьби», – заявив В. Карасьов.

За його словами, парламентська опозиція є, а парламенту немає, немає легальних методів боротьби за реалізацію власної програми, за захист свого виборця. «Такі заяви – це

перебудова на марші, а перебудовуватися на марші, міняти тактику боротьби завжди дуже складно», – переконаний В. Карасьов. Експерт вважає, що опозиції складно змінити тактику боротьби з парламентської на вуличну. «Робота на вулиці – це робота на межі ризику, тому що вулиця це море, а морем керувати дуже складно. Пасивна вулиця може дуже швидко радикалізуватися, перестати підкорятися вождям і зажадати нових лідерів», – підкреслив В. Карасьов.

На думку ж директора Центру політичних досліджень Львівського національного університету А. Романюка, опозиція зважила, що до осені ще далеко, а градус політичної боротьби треба піднімати саме на квітень – травень. «Саме тоді ухвалюватимуть важливі державні рішення, приміром про підписання Угоди про асоціацію з ЄС, а хвилиною виступів можна буде якось впливати на дії влади», – пояснює експерт.

Не вірить у перспективи акції «Вставай, Україно!» і директор Центру політичного аналізу «Стратегема» Ю. Романенко. Він вважає, що існують фактори, які відображають нездатність опозиції зрозуміти, що вона хоче в якості цілей, і, відповідно, вибудувати цю діяльність таким чином, щоб вона була максимально ефективною. «На вулиці 2013 р., а опозиція діє так, ніби перебуває у 2003–2004 рр. У цьому її головна проблема», – підкреслив політолог. Він переконаний, що вже змінилися реалії, але не змінилися мізки. Не змінилося сприйняття тих змін, які відбулися за цей час у країні. Тому, на його думку, такі акції дуже неефективні. На цих акціях сили опозиції представлені якимись партійними активістами, найнятими бабусями, студентами, яких звозили з різних районів. «Усе це не відрізняє опозицію від влади. Власне кажучи, вони брати-близнюки. І... коріння їхнього походження лежить у кучмівській епосі, і сьогодні ці діти Кучми б'ються між собою за місце під сонцем», – заявив експерт.

На його думку, опозиція повинна зрозуміти, що люди дуже сильно втомилися від слів і, особливо, від безглузвих слів, за якими не слідує конкретне вирішення їхніх проблем. Тому якщо проаналізувати, які акції мали популярність, викликали величезний резонанс в Україні за останні місяці, то легко

побачимо, що всі вони несли силову складову. «Вважаю, що для того, щоб люди почали йти на ці акції, опозиція спочатку повинна зрозуміти, що вони повинні вирішувати конкретну проблему і фіксувати конкретну перемогу. Тобто опозиціонери мають налаштовуватися відразу ж на боротьбу, на зіткнення із силами правопорядку, з адміністраціями. Оскільки досягти своїх цілей іншим шляхом вони в рамках тієї моделі, яка сьогодні склалася в Україні, просто не можуть», – зазначив Ю. Романенко.

Опоненти об'єднаної опозиції також сумніваються в широті лідерів опозиції і не вірять в успіх акції. Зокрема, депутат-«регіонал» В. Олійник розцінив проведення акції протесту «Вставай, Україно!» як ознаку «політичної паніки». У Партії регіонів не бачать в оголошеній опозицією акції протесту будь-яких загроз для діючої влади. «Проведення цієї акції – ознака політичної паніки. Звичайно, невдоволення діями влади в суспільстві є, але народ незадоволений і діями опозиції», – заявив В. Олійник. Він підкреслив, що ніякої протидії акціям опозиції в Партії регіонів не мають наміру чинити. «А навіщо? Адже наша пропозиція – конструктивна робота в парламенті. Давайте ще в нинішній ситуації розіб'ємо вітрини – що це вирішить?» – додав він.

Інший народний депутат від Партії регіонів А. Пінчук вважає, що акція опозиції уже «провалилася». За його словами, уся опозиція страждає «синдромом А. Яценюка», який проявляється в оприлюдненні неправдивої інформації. Зокрема, коментуючи акцію «Вставай, Україно!» у Харкові, А. Пінчук зазначив, що в ній брало участь менше заявленої опозицією кількості людей. «Не було там 10 тис. У нас є синдром А. Яценюка, у якого там збільшується у п'ять-шість разів кількість людей. Це не відверто», – зазначив народний депутат. Він вважає, що вищезгадана всеукраїнська кампанія опозиціонерів зазнала поразки. «Я і під час “майдану” був прихильником провладної тоді сили, і зараз залишаюся, і знаю, але відверто скажу: коли була на “майдані” велика кількість народу, не завадили б ні автобуси, ні ті люки... Нічого. А якщо там зібралася купка людей, яким все одно як

пройти, щоб попіаритися між собою, то знаєте, ця акція вже давним-давно провалилася», – підкреслив «регіонал». На його думку, опозиційні мітинги збирають не народ, а лише членів окремих партій. «Вони анонсують це як мало не революцію, а це лише збір своїх парторганізацій», – переконаний А. Пінчук.

Лідер Комуністичної партії України П. Симоненко, коментуючи акцію, назвав її «політичним блудом й обманом». «Від імені своїх товаришів ще раз хочу заявити нашу позицію: ми піднімаємо людей для того, щоб усунути від влади і “біло-блакитних” олігархів, і “помаранчевих” олігархів. Сьогоднішні спроби опозиціонерів представити ситуацію так, що вони ведуть боротьбу проти олігархів, виглядають смішно – вони ведуть боротьбу за свої надприбутки», – заявив лідер КПУ.

Проте деякі експерти обережні з висновками. На їхню думку, передбачити перебіг подій досить складно. Акція «Вставай, Україно!» багатьма ознаками нагадує події 2002 р., тоді ж назва протесту була «Повстань, Україно!». Обидві акції виникли за два роки до президентських виборів і об'єднали опозиційних лідерів (у 2002 р. – О. Мороза, Ю. Тимошенко і В. Ющенко, у 2013 р. – А. Яценюка, О. Тягнибока і В. Кличка) під егідою боротьби проти диктатури і вимоги дострокової відставки Президента. Сучасні протестні настрої, на думку експертів, досягли рівня 2002 р. Так, за даними Центру ім. О. Разумкова, у 2002 р. готових взяти участь в акціях протесту було 32,9 %, у 2013 р. – 32,7%. Щодо теперішнього загальнополітичного контексту, то він співзвучний із соціально-політичними проблемами президентства Л. Кучми: монополізація влади, корупція, порушення прав людини, тиск на опозицію, підконтрольність суду виконавчій гілці влади тощо.

Акція «Повстань, Україно!» та «Україна без Кучми» зійшли нанівець, а провідні експерти у 2004 р. зазначали, що українці можуть висловлювати протест проти влади лише на виборах, але навряд чи вдадуться до масових протестних акцій. Проте, як зазначають експерти, незважаючи на такі оцінки й досить низький рівень готовності прийти на мітинг протесту, якщо відбудеться фальсифікація виборів (18,1 %), помаранчева революція все-таки відбулася.

Експерти проводять паралелі між подіями 2002–2004 рр. і теперішньою ситуацією, однак простого екстраполювання даних для прогнозування можливого масового протесту недостатньо. Як зазначає голова правління Фонду «Демократичні ініціативи» І. Бекешкіна, «безпосередньої залежності між рівнем протестних настроїв і готовністю вийти на вулицю немає». Насамперед для виникнення масового протесту необхідна якась подія, чітка причина, яка стане «останньою краплею», а також лідери з високим рівнем довіри. Із усіх українських політиків лише В. Кличко має позитивний баланс довіри-недовіри (+20,1 %), проте він був відсутній на деяких акціях протесту «Вставай, Україно!».

Отже, на думку експертів, для виникнення масового протесту, який би реально змінив політичну ситуацію у країні, недостатньо мати високий рівень протестних настроїв населення. Потрібно поставити конкретну мету, яка б була актуальною для кожного, і показати реальність її досягнення. Хоча до президентських виборів ще два роки, проте наміри опозиції мобілізувати населення, демонструючи чітку позицію і наміри, при подальшій наполегливості можуть мати позитивні наслідки.

Деякі експерти вважають, що зі звільненням Ю. Луценка ситуація може змінитися. І акція «Вставай, Україно!» не закінчиться в травні, а «набере» нових рис і триватиме до осені й далі. Як інформують ЗМІ, Ю. Луценко анонсував створення громадського руху, який ставить за мету «оновлення і будівництво країни». Ініціативну групу вже сформовано, але її учасники розходяться в прогнозах щодо термінів початку своєї роботи. Перед президентськими виборами новий рух повинен буде підтримати опозиційного кандидата на цей пост, визнають його ініціатори.

Про плани створення нової організації, опозиційної по відношенню до діючої влади, Ю. Луценко повідомив в інтерв'ю телеканалу ТВі. Він підкреслив, що ця структура не буде зареєстрована як партія. «Україні необхідний загальнодержавний надпартійний рух, який буде підштовхувати опозицію до правильних рішень», – зазначив Ю. Луценко.

За словами Р. Безсмертного, Ю. Луценко називає його «народний рух за третю республіку». Кістяк майбутньої структури вже визначено. «Є чотири людини – Т. Стецьків, В. Філенко, Ю. Луценко й Р. Безсмертний. Ось навколо них і треба об'єднуватися», зазначає один із соратників Ю. Луценка Т. Стецьків. Усі четверо відомі як «польові командири “майдану”». Під час помаранчевої революції 2004 р. вони брали участь в організаційному забезпеченні акції протесту на Хрещатику й майдані Незалежності.

Ю. Луценко заявив, що нове об'єднання повинне буде написати «план оновлення і будівництва країни». Р. Безсмертний уточнив, що акція, ініційована Ю. Луценком, має стати всеукраїнською, з максимальним охопленням виборців. Учасники цієї ініціативи визнають, що вона прив'язана до майбутніх президентських виборів, а одним з її підсумків стане підтримка одного з кандидатів у Президенти. Як заявив сам Ю. Луценко, він розраховує на річницю «майдану» ініціювати масштабну акцію протесту. При цьому політик вважає, що для успіху акції опозиція повинна виробити концепцію облаштування держави і визначити єдиного кандидата в Президенти. «Якщо йдеться про план побудови країни, то його ще тільки належить спільно написати. ...Я сподіваюся в найближчий час зібрати коло однодумців, які думають про українськи налаштованих людей, інтелектуалів і патріотів», – заявив Ю. Луценко. Він підкреслив, що до настання осені хотілося б мати готовий план дій. «Потім ми спробуємо заручитися підтримкою якомога більшої частини населення, будемо переконувати й агітувати. Якщо це вдасться, то до річниці “майдану” ми зможемо ініціювати повномасштабну масову акцію», – зазначив політик. За його словами, така акція не буде підготовкою до повалення влади. «Я відчуваю завищені очікування певної частини суспільства. Мовляв, ось, повернувся Луценко, він зараз швидко організує революцію, і все буде добре. Уявімо фантастику: сьогодні на Майдан вийде мільйон, ми знімемо В. Януковича, захопимо Банкову, і... Поки що у нас немає навіть єдиного кандидата від опозиції.

Немає злагодженої команди, немає спільного бачення. Один раз ми вже так Президента обрали. Спасибі, більше так не хочу», – заявив Ю. Луценко. На його переконання, майбутня акція на Майдані повинна стати демонстрацією сили, місцем збору тих, хто не тільки проти когось конкретного, але й за щось конкретне. «Завдання-мінімум, щоб до цього часу опозиція, за можливістю, визначилася з єдиним кандидатом. Завдання-максимум, щоб погляди майбутнього кандидата збігалися з розробленою концепцією облаштування держави. Щоб бажання людей і можливості лідерів збіглися. Щоб потенційний глава держави не тільки пообіцяв, але і виконав задумане», – підкреслив політик.

Соратники Ю. Луценка, як і сам політик, наголошують, що не мають намірів створювати нову партію і розколювати опозицію. «Не йдеться ні про політичну партію, ні про громадську організацію. Дискусія з приводу того, що Луценко, Філенко, чи Безсмертний, чи Стецьків стануть у піку опозиції, неправда це. Цього не буде», – запевнив Р. Безсмертний.

Можливі партнери по опозиції заявляють, що раді будуть співробітничати з Ю. Луценком. Зокрема, народний депутат від фракції УДАР В. Наливайченко переконаний, що Ю. Луценко може відіграти важливу роль в опозиційному політичному житті. «Ми станемо тільки сильнішими, якщо Ю. Луценко втілить свої плани. Але обов'язково потрібно створити політичні ліфти для нових, молодих людей, які точно знають краще, як треба будувати майбутнє і можуть змінити країну», – підкреслив депутат. В. Наливайченко зауважив, що Ю. Луценко чесна людина й чесний політик. «Він точно не потерпить імітації. У спільних діях опозиції він може зіграти серйозну роль – не на розкол, а, навпаки, на об'єднання. Тому не потрібно спекулювати на цю тему», – наголосив народний депутат від фракції УДАР.

Проте не всі експерти поділяють таку думку. На їхнє переконання, невідомо як буде себе вести Ю. Луценко у випадку, коли опозиція продовжуватиме займатись «популізмом» і нічого нового не пропонуватиме. Адже останні події демонструють, що далі заяв і блокування

парламенту опозиція не йде. Чи збережуть свій вплив теперішні лідери опозиції також невідомо.

Натомість директор Київського центру політичних досліджень та конфліктології М. Погребинський вважає, що Ю. Луценко, якщо захоче, зможе скинути з опозиційного п'єдесталу А. Яценюка. Експерт зазначив, що відразу після звільнення Ю. Луценка лідери опозиційних сил розгубилися і не знали, що робити. «Те, що лідери опозиції не зателефонували Ю. Луценкові відразу після його звільнення, – це була така типова розгубленість лідерів, оскільки вони не знали, чого чекати від Ю. Луценка: як він налаштований, як він буде ставитися до А. Яценюка», – наголосив М. Погребинський. За його словами, у Ю. Луценка є можливість фактично «втопити» А. Яценюка. «І якщо така мета буде в Ю. Луценка, то він це зможе зробити, я вважаю», – підкреслив політолог. Він також зазначив, що майбутня політична позиція экс-міністра не зрозуміла. «Якщо б на місці Ю. Луценка була Ю. Тимошенко, тоді не було б цього, тому що всі б розуміли, що вона приходить для того, щоб очолити опозиційний рух. З Ю. Луценком такої ясності немає», – вважає експерт.

У свою чергу директор Агентства моделювання ситуацій В. Бала переконаний, що рейтинг Ю. Луценка тільки зростатиме, що стане своєрідним іспитом на порозуміння для опозиційних лідерів. На його думку, усе в майбутньому залежатиме від поведінки безпосередньо Ю. Луценка. «Від цього будуть наслідки – добрі для опозиції чи погані для влади, або навпаки. Це досить серйозний іспит для самої опозиції, наскільки вона зможе переформатуватися», – підкреслив В. Бала.

За прогнозами експертів, ситуація проясниться найближчим часом. Поки що, говорячи футбольними термінами, м'яч на полі опозиції, і як вона ним розпорядиться, залежить від неї самої (*На акції «Вставай, Україно!» ухвалили резолюцію з вимогою звільнити Тимошенко // <http://tvi.ua>. – 2013. – 7.04; Акція «Вставай, Україно!» // <http://verner.blox.ua>. – 2013. – 8.04; Об'єднана опозиція розпочала кампанію вуличних протестів «Вставай, Україно!» // <http://www.rukhpress.com.ua>. – 2013. – 18.03; У Партії регіонів не бояться оголошеної опозицією*

акції протесту // <http://dt.ua>. – 2013. – 13.03; Опозиція діє застарілими методами // <http://newsradio.com.ua>. – 2013. – 15.03; Експерти розкритикували «повстання» опозиції: обіцяли одне, а роблять інше // <http://tsn.ua/politika>. – 2013. – 15.03; Опозиція іде Харковом великим натовпом, лідери на «броньовику» // <http://www.pravda.com.ua>. – 2013. – 12.04; Действия Кернеса и Добкина дали обратный эффект // <http://glavcom.ua>. – 2013. – 13.04; У Партії регіонів заявили, що акція «Вставай, Україно!» провалилась // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 13.04; На мітинг опозиції в Полтаве пришли более восьми тысяч человек // <http://sensor.net.ua>. – 2013. – 13.04; На мітингу в Харкові зібралося 20 тис. людей, лідери опозиції – на даху автобуса // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 12.04; Погребинський: У Луценка є можливість «втопити» Яценюка // <http://gazeta.ua> – 2013. – 14.04; «Ми станемо тільки сильніше, якщо Луценко втілить свої плани» // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 14.04; Луценко планує на річницю Майдану масштабну акцію протесту // <http://gazeta.ua> – 2013. – 13.04).

Актуальна прес-конференція

С. Горова, наук. співроб. ФПУ НБУВ,
канд. наук із соц. комунікацій

Процес впровадження нового КПК очима експертів

Після набрання чинності новим Кримінальним процесуальним кодексом (КПК) України засвідчена тенденція до гуманізації сфери кримінальної юстиції. Про це, а також про ефективність роботи нового КПК ідеться в моніторинговому звіті Центру політико-правових реформ (ЦППР) щодо реалізації КПК протягом I кварталу 2013 р., що був презентований 12 квітня на круглому столі в інформаційному агентстві Українські новини.

Статистичний розділ цього дослідження підготовлений на основі відомостей, отриманих за допомогою запитів про доступ до публічної інформації від Міністерства внутрішніх справ, Генеральної прокуратури, Державної судової адміністрації, Державної пенітенціарної служби.

Експерт Центру політико-правових реформ О. Банчук у своєму виступі виокремив позитивні результати впровадження нині діючого КПК. Так, він звернув увагу присутніх на те, що аналіз кримінальної статистики за I квартал 2013 р. у порівнянні з відповідними даними за 2011 і 2012 р. дає змогу зробити такі висновки:

1. «На наш погляд є позитивом збільшення кількості зареєстрованих проваджень на 45 %. Якщо в минулі роки порушувалося 38–40 тис. кримінальних справ, то сьогодні, після закриття всіх зареєстрованих заяв і повідомлень про злочини, у середньому в місяць залишається близько 70 тис. проваджень у єдиному реєстрі. Це свідчить про те, що раніше на самому початку подання заяви про скоєння злочину відмовляли в порушенні кримінальної справи, а отже – людей позбавляли надії, що їх справа буде розслідувана», – говорив О. Банчук.

2. Зменшилася кількість кримінальних процесуальних затримань на 35 %, або на 900 випадків щомісяця (з 2800 щомісячних затримань у 2012 р. до 1900 таких затримань у I кварталі 2013 р.). «Були відповідні коментарі в ЗМІ та телевізійні сюжети про те, що у потрібних випадках – не затримують осіб. Але, на мій погляд це (зменшення кількості кримінальних процесуальних затримань. – Авт.) – все ж таки позитив. Чим менше затримань, тим менше катувань й інших нелюдських поведінь з особами, яких затримують», – підкреслив у своєму виступі експерт.

3. Зменшилася кількість клопотань про взяття під варту на 45 % (з 2500 щомісячних подань у 2012 р. до 1350 щомісячних клопотань у I кварталі 2013 р.). На думку представників ЦППР, одним з пояснень такого скорочення є позбавлення слідчих можливості самостійно ініціювати перед судом питання про взяття під варту підозрюваних. Тепер лише прокурори мають таке повноваження, а слідчі повинні

погоджувати відповідні клопотання у прокурорів. Оскільки останні погоджують його не завжди, то і слідчі почали рідше звертатися до прокурорів з таким клопотанням.

4. Зменшення кількості клопотань привело, за словами О. Банчука, до четвертого висновку, – зменшення кількості осіб у СІЗО на 35 % або 11 тис. осіб (з 32 тис. на 1 грудня 2012 р. до 21 тис. на 1 квітня 2013 р.).

Таке суттєве скорочення осіб у СІЗО зумовлене, вважають експерти, двома основними причинами:

– зменшенням кількості клопотань прокурорів про взяття під варту за рахунок збільшення клопотань про застосування альтернативних запобіжних заходів;

– тим, що КПК вимагає від слідчого судді в ухвалі про взяття під варту певної особи визначити розмір застави, внесення якого на рахунки Державного казначейства має наслідком звільнення заарештованої особи.

О. Банчук наголошував: «Такого ще не було в нас, щоб без амністій, без інших заходів, виключно через законодавчі зміни, зменшилась кількість осіб у відповідних місцях позбавлення свободи».

5. Збільшилася кількість випадків застосування альтернативних запобіжних заходів. Щомісяця до 40 осіб застосовують особисту поруку, до 250 осіб – домашній арешт і до 2100 осіб – особисте зобов'язання.

Проведене дослідження також зафіксувало зменшення близько 30 % кількості обшуків (з 4 тис. щомісячних обшуків у 2011 р. до 2900 в I кварталі 2013 р.). При цьому слід врахувати й те, що раніше санкції видавалися лише на обшуки житла та володіння фізичних осіб, а нині ухвала суду потрібна на обшук житла чи іншого володіння як фізичної, так і юридичної особи (наприклад, офісу).

«Нам вдалося отримати інформацію з приводу того, що кількість санкцій на прослуховування приватних осіб у I кварталі поточного року зменшилась із 2100 дозволів до 1650. Але... ми повинні розуміти, що навіть ця кількість є надзвичайно великою, якщо порівнювати її з країнами Західної Європи», – звертав увагу журналістів експерт Центру

політико-правових реформ. За його словами, кількість угод про визнання винуватості становить 7 % від загальної кількості проваджень, надісланих до суду (або 760 таких угод на місяць протягом I кварталу 2013 р.). У країнах, які раніше за Україну запровадили інститут визнання винуватості (угоди з прокурором), ці цифри відрізняються: від 50 до 95 % проваджень здійснюється в спрощеному порядку (на підставі угод про винуватість) і менша їх частина є повними.

Наведені статистичні дані показують, що кількість спрощених проваджень в Україні перебуває на допустимому рівні й таке нововведення не перетворило нашу систему на «конвеєр зі створення обвинувальних вироків», говориться в матеріалах, наданих журналістам.

Кількість угод про примирення становить 7 % від загальної кількості проваджень, надісланих до суду (або 800 таких угод на місяць протягом I кварталу 2013 р.). Це означає, що передбачена законом можливість домовленості між підозрюваним (обвинуваченим) і потерпілими значною частиною населення сприйнята позитивно і може стати поширеним альтернативним способом вирішення кримінально-правового конфлікту. «Це також показало, що наше суспільство вже прийшло до того, що можуть самостійно чи з допомогою порадників домовитися підозрювана особа й особа, що потерпіла», – підкреслив у виступі О. Банчук.

Директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ М. Хавронюк звернув увагу присутніх на деякі негативні тенденції в діяльності органів кримінальної юстиції. По-перше, за його словами, протягом березня 2013 р. порівняно із січнем і лютим цього року збільшилася на 25–50 % кількість звернень сторони обвинувачення до слідчих суддів про взяття під варту, проведення обшуків і негласних слідчих дій. Поясненням цього є те, що органи розслідування освоїли більшість нових положень і процедур КПК та почали активно їх використовувати. Експерти наголошують, що посилення такої тенденції у наступних періодах, якщо їй не протистояти, може перекреслити всі позитивні новації кримінального процесу.

По-друге, 9 з 10 клопотань прокурорів про проведення слідчої дії, негласної слідчої дії, заходу забезпечення провадження, запобіжного заходу задовольняються судами. «Це дуже велика цифра. Тобто ми бачимо нерівність сторін захисту і обвинувачення», – підкреслив експерт. За його словами, велика проблема є також і в тому, що доступ слідчих податкової міліції до речей і документів здійснюється в кожному провадженні в середньому двічі (9 тис. дозволів на 5 тис. проваджень). Це негативно впливає на відносини держави з платниками податків. М. Хавронюк наголосив: «Це дуже багато, якщо порівняти зі слідчими органів внутрішніх справ. Вони мають один доступ до речей і документів на 23 провадження».

Інші органи розслідування також не зловживають таким механізмом. За результатами дослідження, слідчі СБУ отримують у середньому дозвіл щодо одного доступу на три провадження, які ними ведуться; прокуратура – щодо одного доступу на 12 проваджень.

Кількість надісланих до суду матеріалів завершених кримінальних проваджень зменшилася на 35 %, або 5500 справ (у 2012 р. щомісяця надсилалося 15 тис. кримінальних справ, а у I кварталі лише 9500 справ з обвинувальними актами).

У своєму виступі М. Хавронюк наголошував на тому, що «кодекс, звичайно, має певні недоліки, але є ще й підзаконні акти. І виявляється, що найбільшим порушником КПК є – уряд України. У більшості випадків саме через його постанови, розпорядження – нівелюються оті позитиви, що з'явилися в новому КПК». Як приклад директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ звертав увагу журналістів на «Положення про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії», затверджене постановою КМУ від 7 вересня 1993 р. № 706. У ньому зазначається, що повідомлення про підозру у вчиненні будь-якого кримінального правопорушення є автоматичною підставою для невидання (анулювання) дозволів на придбання, зберігання (носіння) газових пістолетів (револьверів). «Ну з чого уряд це бере?

Повідомлення про підозру це – один з етапів, який ще нічого не означає», – говорив експерт.

Іншим прикладом документа з певними недоліками він назвав «Правила оформлення і видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон і проїзного документа дитини, їх тимчасового затримання та вилучення», затверджені постановою КМУ від 31 березня 1995 р. № 231. Підставою для відмови видання закордонного паспорта є застосування запобіжного заходу щодо заборони виїзду за кордон (підпункт 3 п. 22). Але КПК не передбачає такого запобіжного заходу. Передбачена лише можливість застосування особистого зобов'язання у вигляді здавання на зберігання паспорта для виїзду за кордон (п. 8 ч. 5 ст. 194 КПК).

Ще одним прикладом послугував «Порядок ведення особових справ державних службовців в органах виконавчої влади», затверджений постановою КМУ від 25 травня 1998 р. № 731. До особової справи службовця вноситься інформація не тільки про його судимість, а й про кримінальне провадження стосовного нього (абзац 7 розд. 3). Але КПК не передбачає жодних обмежень для осіб, щодо яких велось розслідування. Те саме, за словами М. Хавронюка, стосується й службовців цивільного захисту.

Експерт говорив і про «Порядок видачі, продовження строку дії та анулювання дозволів на використання праці іноземців та осіб без громадянства», затверджений постановою КМУ від 8 квітня 2009 р. № 322. Відповідно до цього документа, іноземець позбавляється права отримати дозвіл на працевлаштування у випадку повідомлення йому про підозру чи його обвинувачення (абзац 20 п. 5, абзац 9 п. 14). Проте, вважають представники ЦППР, це порушує права людини, оскільки підозра щодо особи не може бути підставою для обмеження її трудових прав.

«Ми проаналізували 16 таких актів урядових, відомчих, МВС і СБУ, у яких є такі відступи, перекручення положень кримінально-процесуального кодексу. Арешт кореспонденції – дуже цікавий. Це – наказ Генеральної прокуратури, Міністерства юстиції, тобто, тих, хто повинен слідкувати за

законністю. А що вони роблять? За даним документом, арешт кореспонденції може здійснюватися щодо документів, які перебувають також у фінансових установах (п. 1.11.3). Що таке фінансові установи? Це, напевне, не те саме, що установи зв'язку, про які говориться в КПК? Положення КПК передбачають тільки обмеження для кореспонденції в установах зв'язку. Поняття «фінансова установа» – невизначено», – говорив М. Хавронюк.

Також він звертав увагу й на «Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань», затверджене наказом Генерального прокурора України від 17 серпня 2012 р. № 69. Проблемними моментами в цьому документі є те, що не визначено статус інформації, що міститься в реєстрі. Це відкрита інформація, конфіденційна інформація, державна таємниця? Якщо її статус не визначено, у т. ч. в КПК, то вона є відкритою. Це впливає із ст. 8, 19, 22, 34 Конституції України. Якщо ця інформація не є інформацією з обмеженим доступом, то незрозуміло, чому здійснюються заходи щодо захисту відомостей (п. 1 розд. IV) і чому Реєстром не можуть користуватися, наприклад, судді чи адвокати, які могли б отримувати для цього код доступу, як це має місце в багатьох інших державах. Чи дійсно це суперечить презумпції невинуватості та ст. 222 КПК? (див. із цього приводу положення про право доступу до Реєстру – п. 1 розд. III), вказано в матеріалах, наданих журналістам.

Крім того, на думку експертів, п. 2.2 суперечить ст. 214 КПК у таких аспектах: по-перше, КПК не передбачає (а фактично – забороняє) направлення слідчим, прокурором «вимоги» до установ, підприємств, організацій «про надання документів або відповідних даних тощо». По-друге, не підтвердитись певні дані можуть лише під час досудового розслідування, а не «перевірки».

Також п. 1.3 передбачає попередження осіб, які подають заяву чи повідомляють про кримінальне правопорушення, про кримінальну відповідальність. Однак КПК цієї процедури не передбачає.

М. Хавронюк наголошував: «Міністерство внутрішніх справ своїм наказом визначає нових суб'єктів кримінального

провадження тих, яких не існує за КПК. У нас є прокурор, є слідчий, є адвокат та ін. Вони (МВС. – Авт.) ж пишуть у своєму наказі про слідчого методиста, слідчого криміналіста, про помічника слідчого. Немає таких осіб у кримінальному процесі. І, відповідно, у них не може бути жодних повноважень» (ідеться про «Положення про органи досудового розслідування МВС України», затверджене наказом МВС від 9 серпня 2012 р. № 686. – Авт.).

Також у матеріалах, наданих журналістам, звертається увага на те, що за час дії нового КПК до парламенту було вже внесено 14 законопроектів, якими пропонується змінити певні положення Кодексу, із них 11 – представниками опозиційних фракцій. Більшість цих проектів не містить конструктивних ідей, а спрямована на повну відміну нового Кодексу або скасування певних новацій (керівництво розслідуванням з боку прокурора, проведення негласних дій слідчим, автоматичний початок розслідування, відеоконференції тощо). Так, проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо приведення Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України у відповідність до європейських стандартів кримінального судочинства) № 2270 від 11.02.2013 р. Ініціатори: народні депутати А. Яценюк, П. Петренко. Запропоноване законопроектом приведення КПК до європейських стандартів є далеким від них. Наприклад, відмова від автоматичного початку досудового розслідування, процесуального керівництва розслідуванням прокурором, визнання слідчого самостійною процесуальною фігурою не відповідає законодавству більшості європейських держав.

Також експерти звертають увагу на проект закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо скасування відеоконференцій. № 2305 від 15.02.2013 р. Ініціатор – народний депутат Г. Москаль. Причиною появи цього законопроекту стало використання відеозв'язку в одному з процесів Ю. Луценка. Хоча ч. 2 ст. 232 КПК передбачає, що дистанційне провадження за допомогою відеоконференції не може проводитися, якщо підозрюваний

проти цього заперечує. Тим більше, активне використання відеоконференцій дасть можливість значно зекономити кошти держави й скоротити строки провадження. Також ця ініціатива є спробою зупинити технічний прогрес, вважають представники ЦППР.

Разом з тим серед зазначених законопроектів є і такі, що, на думку експертів, містять позитивні новації. Так, проект закону про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо вдосконалення процедури здійснення конфіскації № 1103 від 17.12.2012 р. Ініціатор – Кабінет Міністрів України. Законопроект має на меті, за прикладом більшості європейських держав, запровадження нового кримінально-правового заходу у вигляді спеціальної конфіскації. Наслідком його ухвалення стане як призначення покарання для винуватих осіб, так і вилучення всього майна, незаконно набутого внаслідок скоєння злочину. Спеціальна конфіскація стала у Європі дієвим заходом протидії організованій злочинності, корупції, незаконному відмиванню коштів тощо.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо проблем реалізації нового КПК, О. Банчук назвав сім проблем, які є на стадії досудового розслідування:

1. Створені бар'єри для реєстрації заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, у тому числі: не забезпечено комфортних умов для відвідувачів районних відділів міліції, що зумовлює створення черг; заяви про злочини ідентифікуються як звернення і розглядаються за Законом України «Про звернення громадян»; кваліфікація діяння визначається слідчими на власний розсуд, з ігноруванням змісту інформації, яка міститься в заявах. Цю негативну тенденцію відображає також проаналізована статистика. Якщо в попередні роки щомісячна кількість заяв і повідомлень про злочини сягала 300 тис., то в I кварталі 2013 р. середньомісячна кількість заяв становила тільки близько 150 тис. Тобто кожна друга заява від громадян не приймається, що порушує вимоги ст. 214 КПК про необхідність реєстрації всіх заяв про злочини.

2. Непоодинокими є випадки, коли закриті в минулих роках кримінальні справи за постановою слідчого чи прокурора, постановою (ухвалою) суду знову реєструються в Єдиному реєстрі досудових розслідувань. Цим порушується встановлена законом заборона двічі обвинувачувати особу у вчиненні одного кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 19 КПК).

У цьому випадку слідчі і прокурори використовують недосконалість Перехідних положень КПК. Згідно з ними, дозволяється розпочинати розслідування у випадках, коли справа не була завершена вироком суду, а закрита іншим рішенням слідчого, прокурора чи судді.

3. Пропорційно частим є застосування заходу забезпечення у вигляді тимчасового доступу до речей і документів з можливістю їх вилучення (глава 15 КПК), що створює значні обмеження в захисті прав і законних інтересів підприємців.

4. Зловживання механізмом вилучення речей і документів під час проведення їх огляду (ч. 5 ст. 237 КПК). Ця стаття передбачає, що під час огляду публічних місць і приміщень не потрібно дозволу слідчого судді на вилучення виявлених документів чи речей. Однак огляд у житлі чи іншому володінні (у тому числі офісі) і вилучення певних об'єктів може відбуватися лише за ухвалою слідчого судді (ч. 2 ст. 237).

5. Проведення допитів осіб за старими правилами в частині оформлення протоколів, незважаючи на положення КПК про необхідність безпосереднього отримання судом показань осіб (ч. 1 ст. 23). Продовження такої практики допитів слідчими має такі пояснення: відсутність до цього часу достатньої судової практики за новим КПК, яка би вирішила долю протоколів допитів, які складаються; ці слідчі дії проводяться з метою здійснення тиску на свідків чи підозрюваних.

6. Надсилання органами досудового розслідування до юридичних осіб запитів про надання відомостей у межах певного кримінального провадження. Слідчі вважають, оскільки йдеться не про речі або документи, а про певну інформацію з цих документів, то ухвали слідчого судді для цих дій не потрібно. Але кримінальне провадження здійснюється відповідно до положень КПК, а вони не містять

обов'язку осіб надавати будь-яку інформацію представникам обвинувачення в інший спосіб, ніж під час допиту або на підставі санкції суду.

7. Зловживання слідчих податкової міліції, які вносять інформацію про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань за кожним фактом donарахування суми податків чи зборів. Такі дії здійснюються з ініціативи слідчих, незалежно від факту оскарження/неоскарження до адміністративного суду рішення про відповідне donарахування податків. Це не повністю відповідає положенням ч. 1 ст. 214 КПК, які вимагають від слідчих вносити інформацію до реєстру лише після виявлення обставин, «що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення».

Також, відповідаючи на запитання журналістів, експерт Центру політико-правових реформ підкреслив: «З допомогою чинного КПК можна виключно через нормативне регулювання максимально гарантувати права підозрюваних... Але КПК, на мій погляд, не може зробити роботу слідчих органів ефективною. Якщо слідчі не вміли працювати, КПК їх не змусить це робити. Сам факт прийняття КПК без інституційних і персональних змін – нічого не дає, окрім захисту прав підозрюваних».

Коментуючи наявну в ЗМІ критику щодо нині діючого КПК, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ М. Хавронюк звернув увагу присутніх на одну із статей «про таємну мету нового КПК, у якій автор, що є адвокатом, аргументує: “Навіть поверховий аналіз новел дає підстави вважати, що в країні введено поліцейський режим: слідство без адвоката, негласне проникнення в житло і т. д.”». «Бачите, це – величезний нормативний акт, що складається із кількох сотень статей, і тут автор чомусь пропонує робити “поверховий аналіз” і на його підставі відразу робити такі висновки», – підкреслював директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, відповідаючи на поставлене журналістом запитання.

Експерти ЦППР у наданих журналістам матеріалах резюмують, що виявлені проблеми в реалізації нового КПК

України можуть бути вирішені шляхом виконання певних рекомендацій. Так, Кабінету Міністрів України, центральним органам виконавчої влади й іншим органам державної влади вони пропонують: переглянути ухвалені підзаконні нормативні акти з погляду їх відповідності положенням КПК; удосконалити статистичні форми, які ведуться органами досудового розслідування.

Прокуратурі в ЦППР рекомендують: удосконалити роботу й наповнюваність Єдиного реєстру досудових розслідувань; зменшити кількість погоджених і поданих клопотань до слідчого судді про обмеження прав осіб; забезпечувати протягом розумних строків закриття провадження або повідомлення про підозру керівникам тих юридичних осіб, де вилучені речі чи документи на підставі ухвали слідчого судді; забезпечити закриття кримінальних проваджень, які внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань згідно з новим КПК після їх завершення на підставі КПК 1960 р. не вироком суду, а постановою (ухвалою) слідчого, прокурора чи суду.

Органам досудового розслідування пропонується: здійснювати безперешкодну реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення на підставі ст. 214 КПК; отримувати доступ до речей і документів лише на підставі ухвали слідчого судді, а не відповідних запитів до підприємств, установ, організацій; зменшити формалізм під час досудового розслідування, зокрема щодо оформлення результатів і порядку проведення допитів осіб.

Міністерству доходів і зборів України Центр політико-правових реформ рекомендує: урегулювати порядок ініціювання кримінального провадження слідчими податкової міліції лише після завершення процедури оскарження рішень про донарахування податків чи зборів; забезпечити суттєве зменшення кількості клопотань слідчих податкової міліції до слідчого судді про доступ до речей і документів.

Таким чином, уже перші висновки про впровадження нового КПК свідчать про його позитивне значення у сфері демократизації правовідносин в Україні. Як і в усякій новій справі, у новому Кодексі, під час його практичного

застосування, спеціалісти побачили необхідність певних уточнень. І це природно. Характерним є також і той факт, що впровадження нового КПК засвідчило необхідність оновлення також і іншого, суміжного законодавства. І, таким чином, стимулює його оновлення.

(Інформація СІАЗ НБУВ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

У середу, 17 квітня, Верховна Рада України продовжила роботу в пленарному режимі.

Голова Верховної Ради України В. Рибак, відкривши ранкове засідання, показав кілька фото, на яких народні депутати голосують у сесійному залі неперсонально. В. Рибак звернувся до парламентаріїв із проханням надалі голосувати особисто. Головуючий також зазначив, що він дасть доручення Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України вивчити ці фото й поінформувати.

Народні депутати розглянули три законопроекти, які стосувалися внесення змін до базового Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Перший законопроект (реєстр. № 1026) – щодо поліпшення умов виходу на пенсію – доповів народний депутат С. Міщенко. За його словами, на увагу заслуговує й законопроект народного депутата Л. Денісової. В. Сушкевич зазначив, що цим проектом пропонується повернутися до віку виходу на пенсію, тобто 60 років для чоловіків, 55 – для жінок, мінімальний розмір пенсії за віком у розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, за наявності у чоловіків 25 років, у жінок – 20 років страхового стажу.

За результатами голосування («за» – 223) законопроект було відхилено.

Проект закону про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (щодо відновлення пенсійного віку для жінок, страхового стажу та

порядку визначення пенсії) за реєстр. № 1073 доповіла народний депутат Л. Денісова. За її словами, розмір дефіциту бюджету Пенсійного фонду зріс на 42 % порівняно з 2012 р. «72 % пенсіонерів отримують пенсію в розмірі до 1,5 тис. грн. За рік впровадження реформи влада вкрала у людей 2,6 млрд грн», – зазначила народний депутат. Доповідачка звернула увагу на те, що пенсійна реформа в першу чергу торкнулася тих громадян, яким сьогодні виповнилося 55–60 років, оскільки вони не мають необхідного страхового стажу для отримання пенсії. Адже відбулося ускладнення процедури його нарахування.

За результатами голосування («за» – 221) законопроект відхилено.

Проект закону про внесення зміни до розділу XV Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» (щодо врегулювання порядку призначення пенсії за віком) доповів народний депутат В. Литвин.

Він зазначив, що у зв’язку з прийняттям Закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» було збільшено пенсійний вік на п’ять років для жінок і на два роки для інших категорій. Разом з тим було прийнято рішення, щоб цей перехід був менш болісний, розтягнути його на 10 років. Водночас, за його словами, страховий стаж для того, щоб отримати мінімальну пенсію, збільшили одразу на 10 років: відповідно чоловіків – з 25 до 35 років, жінок – із 20 до 30 років. «Склалася патова ситуація з огляду на ряд причин. По-перше, багато людей, особливо в сільській місцевості, особливо жінки, не мають можливості заробити трудову пенсію через відсутність страхового стажу, через відсутність робочих місць або через те, що ці жінки доглядали за дітьми, за своїми літніми батьками. І сьогодні вони отримують виключно мінімальну пенсію. Тому пропонується цей перехід продовжити до 2020 р., для того, щоб люди могли безболісно отримати необхідний страховий стаж», – зазначив В. Литвин.

За результатами голосування («за» – 208) законопроект було відхилено.

На цьому головуючий закрит пленарне засідання (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.04).

Голова Верховної Ради України В. Рибак наголошує на важливості об'єднання не тільки під час стихійних лих, катастроф або терористичних актів, але й для пошуку шляхів майбутнього розвитку людини в гармонії з природою та одвічними законами буття.

Відкриваючи парламентські слухання на тему: «Про стан, заходи та перспективи подолання наслідків Чорнобильської катастрофи» у середу, В. Рибак зазначив, що Чорнобильська катастрофа – «не тільки біда минулого, але й виклик майбутньому, який і сьогодні породжує чимало проблем».

Чорнобильська катастрофа, за словами керівника парламенту, має багато вимірів. «Досвід пережитого змушує нас зосередитися на глибинному питанні – проблемах розвитку людини і суспільства, посиленні відповідальності перед майбутнім, – наголосив він. – Ми прагнемо не тільки вшанувати пам'ять про події в Чорнобилі, але й поглибити постійний діалог з питань спільного майбутнього в умовах зростаючих ризиків техногенного характеру».

В. Рибак зазначив, що техногенні катастрофи значною мірою визначили обличчя ХХ і початок ХХІ ст., разом з іншою антропогенною діяльністю поставивши світ практично на грань виживання. «Рівень небезпечних ядерних технологій сягнув таких масштабів, що вони з національних перетворилися на транснаціональні. Ядерна безпека не знає державних кордонів та митниць, не має національностей, партійної належності чи віросповідання. Ядерні об'єкти та технології залишаються небезпечними для людини незалежно від того, на чий території вони розташовані. Яскравим свідченням тому стали аварії на японських атомних електростанціях, насамперед «Фукусімі-1», – сказав він.

На думку Голови Верховної Ради, із ситуації, що склалася, потрібно зробити ряд висновків. «Перший – говорити правду.

Це повинно стати основою, наріжним каменем пошуку істини, – заявив він. Другий – позбавитися від егоїстичного ставлення при вирішенні поточних проблем, завжди керуватися інтересами людей, особливо майбутніх поколінь, при прийнятті стратегічних рішень».

«Третій – визнати неможливість вирішення глобальних проблем зусиллями одного народу або країни. Це, у свою чергу, дає нам розуміння необхідності об'єднуватися не тільки під час стихійних лих, катастроф або терористичних актів, але й для пошуку шляхів майбутнього розвитку людини в гармонії з природою та одвічними законами буття», – підкреслив В. Рибак.

За його словами, метою проведення сьогоднішніх парламентських слухань є підбиття підсумків зробленого, перш за все органами виконавчої влади разом із законодавчою гілкою влади, та окреслення того, що потрібно вирішити в першу чергу.

«Проводячи парламентські слухання, ми складаємо шану пам'яті тим, хто загинув під час цих трагічних подій від радіаційного ураження, і тим, хто втратив здоров'я, ліквідовуючи наслідки Чорнобильської катастрофи», – сказав керівник парламенту.

«Чорнобильська катастрофа не лише виявила героїзм і самовідданість ліквідаторів, але й висвітлила проблеми, які не втрачають у часі своєї гостроти та актуальності. Сьогодні кількість проблем, що вимагають вирішення, не зменшилася, – зазначив В. Рибак. – Навпаки, екологічні, соціальні, психологічні, медичні та інші негативні процеси загострюються і набувають системного характеру».

В. Рибак повідомив, що на парламентські слухання запрошені представники центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, наукових, громадських та міжнародних організацій. (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.04*).

Голова Верховної Ради України В. Рибак у середу взяв участь у зустрічі Міжфракційного депутатського

об'єднання «За сприяння свободі сумління» з представниками Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій.

В. Рибак висловив особливу вдячність високочтимим гостям – релігійним та духовним лідерам України за участь у діалозі парламенту і церков, і нагадав, що цей діалог розпочався ще 17 років тому з перших днів створення Всеукраїнської ради церков та релігійних організацій. «Саме завдяки такому діалогу в Україні була здійснена суттєва перебудова системи державно-церковних відносин, – сказав він. – Держава принципово стала на шлях партнерських взаємовідносин із Церквою, активної співпраці з нею в соціально-гуманітарній сфері».

Голова Верховної Ради заявив, що сьогодні «ми продовжуємо вдосконалювати державну політику відносин з релігією та Церквою на принципах законності і соціальної справедливості». За його словами, це «політика створення сприятливих умов для діяльності релігійних організацій, для здійснення ними своєї соціальної та духовної місії, це політика забезпечення рівних прав і можливостей для всіх релігійних організацій, утвердження релігійної і світоглядної терпимості».

В. Рибак підкреслив, що держава «поважно ставиться до усталених традицій релігійних організацій, гарантує рівність перед законом усіх церков, створює належні умови для участі церковних інститутів у суспільному житті, посилено вирішує питання, пов'язані з поверненням церковного майна релігійних організацій».

Керівник парламенту порадив народним депутатам наслідувати приклад Всеукраїнської ради церков, яка діє на засадах рівності і рівноправ'я, глибокої поваги до традицій та постулатів усіх віросповідань. «Саме такий принцип та саме така атмосфера мають урешті-решт запанувати в сесійному залі Верховної Ради України», – наголосив він. На його переконання, цього вимагає від українських політиків час, держава і народ.

В. Рибак закликав разом долати «хвороби духовного зростання» в ім'я українського народу та Української держави і запевнив у своїй підтримці співпраці депутатського корпусу з релігійними та духовними лідерами країни, висловивши

сподівання, що подібні зустрічі стануть традиційними. Голова Верховної Ради побажав усім християнам «провести останні дні Великого посту у світлій молитві та добрих справах, зустріти Великдень у мирі та благодаті» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.04).

Інформація про результати роботи Верховної Ради України на пленарних засіданнях 16 квітня 2013 р.

Розглянуто 27 питань порядку денного. За результатами їх розгляду: прийнято один закон та дев'ять постанов; два законопроекти прийнято за основу; сім законопроектів та два проекти постанов відхилено (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.04).

16 квітня Верховна Рада знову відмовилася призначити вибори мера Києва та Київради. Парламентарі провалили відповідний проект постанови, внесений депутатом від фракції «Батьківщина» В. Яворівським. Її підтримали лише 200 народних депутатів за необхідного мінімуму у 226 голосів, передає кореспондент УНН.

Як наголосив, у своєму виступі голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Д. Жванія, підстав для проведення позачергових виборів, як це запропоновано в проекті постанови, немає. «Комітет не може ухвалювати політико-юридичне рішення... Це право є тільки у сесійної зали парламенту», – зауважив парламентар.

У свою чергу автор проекту постанови В. Яворівський закликав ухвалити постанову та призначити вибори. При цьому депутат погодився з пропозицією призначити вибори в Києві на 60-й день після ухвалення, тобто 16 червня (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 16.04).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення доповнень до Закону України «Про державну допомогу

сім'ям з дітьми» (щодо скорочення кількості документів для отримання державної допомоги при народженні дитини). Законом передбачено вичерпний перелік документів з метою отримання державної допомоги при народженні дитини для подання до органу праці та соціального захисту населення, а саме: паспорт або інший документ, що посвідчує особу; свідоцтво про народження дитини; заяву у довільній формі одного з батьків (опікуна), з яким постійно проживає дитина.

Встановлюється також, що всі інші дані, необхідні для отримання цього виду допомоги, орган праці та соціального захисту населення за місцем проживання одного з батьків (опікуна), з яким постійно проживає дитина, або за місцем народження дитини, самостійно отримує від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, з державних реєстрів та в порядку обміну інформацією.

Документ містить також норму, відповідно до якої органи праці та соціального захисту зобов'язані надавати територіальному органу/підрозділу Державної міграційної служби України дані для реєстрації місця проживання дитини, які вказала особа, що звертається за допомогою, та не пізніше ніж протягом 10 днів з моменту подання заяви про призначення допомоги, приймати рішення про призначення або про відмову в призначенні допомоги.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2313 (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 16.04).

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення зміни до ст. 59 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо митного оформлення радіоактивних матеріалів.

Проектом (реєстр. № 1185) пропонується доповнити чинний закон новою частиною, згідно з якою пропуск радіоактивних матеріалів через митний кордон України та їх митне оформлення здійснюються митними органами за

наявності отриманого з використанням засобів інформаційних технологій дозволу на перевезення радіоактивних матеріалів у разі їх міжнародного перевезення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 16.04*).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Господарського та Цивільного кодексів України щодо обмеження максимального строку подання вимог кредиторів».

Законопроект (реєстр. № 2143) пропонується внести зміни до ст. 60 Господарського та ст. 105 Цивільного кодексів України, якими передбачається зменшити максимальний строк подання кредиторами заяв про свої вимоги до юридичної особи, що припиняється (у тому числі шляхом ліквідації), із шести до трьох місяців (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 16.04*).

Верховна Рада України ухвалила низку постанов щодо проведення парламентських слухань. А саме, на теми:

– «Проблеми розвитку українського книговидавництва, книгорозповсюдження та перспективи підтримки книгочитання в Україні» (15 травня 2013 р.);

– «Сучасний стан, шляхи і перспективи реформи у сфері охорони здоров'я України» (5 червня 2013 р.);

– «Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Проблеми і дієві механізми їх вирішення» (жовтень 2013 р.);

– «Доступність та якість загальної середньої освіти: стан і шляхи поліпшення» (жовтень 2013 р.);

– «Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення» (3 липня 2013 р.).

Відповідні проекти постанов зареєстровано за № 2722, 2560, 2502, 2771, 2712 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 16.04*).

Верховна Рада направила до Конституційного Суду законопроект про внесення змін до Конституції про розширення повноважень Рахункової палати. Відповідне рішення підтримав 351 народний депутат, передає кореспондент УНН.

Керівник Головного управління з питань конституційно-правової модернізації Адміністрації Президента М. Ставнійчук уточнила, що мова йде про «наділення повноваженнями Рахункової палати щодо контролю за надходженням коштів до державного бюджету». Вона зауважила, що законопроектом передбачається, що повноваження та організація роботи Рахункової палати визначається законом. На її думку, прийняття вказаних змін до Конституції дасть змогу забезпечити кращий контроль над використанням бюджетних коштів.

Нагадаємо, Президент України В. Янукович вніс до парламенту законопроект, яким пропонує покласти на Рахункову палату повноваження контролювати не тільки видатки, а й надходження до державного бюджету
(Украинские Национальные Новости
(<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 16.04).

У Верховній Раді створена робоча група щодо вдосконалення пенсійної реформи. Про це на брифінгу заявив народний депутат від Партії регіонів О. Стоян, передає кореспондент УНН.

Він визнав, що пенсійна реформа ухвалювалася під тиском Міжнародного валютного фонду і у депутатів не було достатньо часу для роботи над відповідним законопроектом. За його словами, робочу групу створено напередодні.

Депутат повідомив, що група протягом одного-двох місяців напрацює зміни до пенсійної реформи **(Украинские Национальные Новости** (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 17.04).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України (стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України)».

Законодавчим актом норми чинного законодавства України приведено у відповідність до положень Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (ETS 173), ратифікованою Верховною Радою України 18 жовтня 2006 р., в частині запровадження процедури конфіскації майна та доходів, отриманих від корупційних діянь, а також реалізації заходів, передбачених Планом дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

Законом, зокрема, доповнено чинний Кримінальний кодекс новими ст. 96-1 «Спеціальна конфіскація» та 96-2 «Випадки застосування спеціальної конфіскації».

Документом також викладено в новій редакції ст. 368 та 369 Кримінального кодексу, при цьому, поняття «хабар» замінено поняттям «неправомірна вигода».

Законом криміналізовані такі діяння, як «пропозиція надання неправомірної вигоди» та «прийняття пропозиції або обіцянки неправомірної вигоди» та доповнено окремі санкції ст. 364, 366, 368, 368-2, 369, 369-2 Кримінального кодексу таким видом кримінального покарання, як «спеціальна конфіскація».

Документом внесено й зміни до низки статей Кримінального процесуального кодексу України, якими урегульовано підстави та порядок застосування спеціальної конфіскації.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2803 (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.04*).

У Комітеті з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики відбулися слухання на тему: «Про формування державної житлової політики».

Перший заступник голови комітету В. Вечерко поінформував про проведений у комітеті аналіз ситуації, яка склалася у

житловій сфері, її законодавче забезпечення та акцентував на необхідності підготовки єдиного базового закону щодо формування державної житлової політики, який визначить правові, соціально-економічні та організаційні напрями у сфері реалізації конституційного права громадян на житло. «Саме прийняття базового закону зможе закріпити основні способи реалізації конституційного права громадян на житло, надати можливість створити сприятливі умови для забезпечення громадян доступним житлом», – наголосив В. Вечерко.

Учасники слухань у виступах висловили пропозиції, які будуть опрацьовуватися робочою групою, враховані під час підготовки й затвердження комітетом відповідних рекомендацій Кабінету Міністрів, центральним та місцевим органам виконавчої влади (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.04).

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту прийняти проект закону про приєднання України до Конвенції про захист дітей та співробітництво з питань міждержавного усиновлення.

Законопроект (реєстр.№ 0014) пропонується приєднатися до Конвенції про захист дітей та співробітництво з питань міждержавного усиновлення, вчиненої 29 травня 1993 р. у м. Гаазі, цілями якої, як зазначено у ст. 1 Конвенції, є «забезпечення здійснення міждержавного усиновлення у найвищих інтересах дитини», забезпечення дотримання гарантій із «запобігання викраденню, продажеві дітей або торгівлі ними». Конвенція покладає виконання обов'язків зі співробітництва з питань міждержавного усиновлення на центральні органи безпосередньо або державні органи чи інші організації, належним чином акредитовані у своїй державі. Жодні застереження до Конвенції не дозволяються (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.04).

Комітет з питань промислової та інвестиційної політики підтримує проект закону про внесення змін до Закону України «Про акціонерні товариства» (щодо зниження кворуму проведення загальних зборів акціонерного товариства з метою забезпечення стабільного інвестиційного режиму в Україні).

Законопроект (реєстр. № 2035) спрямований на зниження планки кворуму проведення загальних зборів акціонерного товариства із 60 % голосів до не менш як 50 % плюс однієї голосуючої акції. На засіданні комітету наголошувалося, що одним з головних завдань проекту є «усунення перешкод, що створені існуючими законодавчими нормами, у реалізації прав простої більшості учасників товариства приймати рішення на загальних зборах акціонерів, проблеми навмисного блокування міноритарними акціонерами проведення загальних зборів, а також забезпечення стабільного інвестиційного режиму в Україні та відповідність міжнародним стандартам і досвіду у зазначеній сфері правовідносин». Реалізація положень проекту закону, вважають народні депутати, проекту сприятиме захисту інвестицій та прав учасників акціонерних товариств, зменшить ризик рейдерства, що, у свою чергу, дасть можливість уникнути знищення підприємства й розпродажу його основних засобів, цим самим збереже робочі місця, що особливо актуально в період економічної кризи (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.04.*

Фракція «Український демократический альянс за реформи (УДАР) Віталія Кличко» намерена просить Конституційний Суд оцінити конституційність закона о референдуме. Об этом заявили в пресс-службе партии УДАР.

«УДАР собрал 45 подписей народных депутатов под обращением в Конституционный Суд о признании неконституционным Закона Украины “О всеукраинском референдуме”», – сказано в сообщении пресс-службы.

Председатель фракции УДАР В. Кличко отметил, что при принятии этого закона не были соблюдены все необходимые процедуры. «Закон был принят парламентом прошлого созыва, и когда за него голосовали, в сессионном зале находилось не более 100 депутатов. При этом на табло высветился результат голосования “за” в 265 голосов», – отметил В. Кличко. Согласно конституционным требованиям, депутаты должны голосовать лично, однако, по мнению фракции, этот принцип был нарушен.

В. Кличко также напомнил, что при подготовке ко второму чтению законопроекта о референдуме депутатами было подано более 1000 поправок, однако они не были рассмотрены ни в комитетах, ни в сессионном зале.

Как сообщалось, оппозиционные фракции в Верховной Раде ВО «Батьківщина», УДАР, ВО «Свобода» выступают за отмену закона о референдуме (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 17.04).

Депутат от Партии регионов В. Коновалюк заявил, что покинул ряды фракции, а также больше не является советником Президента В. Януковича. Об этом политик написал на своей странице в соцсети Facebook. «Я уже не советник Президента Украины... И ничего меня уже год не связывает с Партией регионов», – написал он. Как заявил политик, ему больше нечего советовать В. Януковичу. При этом В. Коновалюк подчеркнул, что все многочисленные обращения Президента остались без ответа.

Как известно, в прошлом году «регионалы» заявили о намерении исключить В. Коновалюка из рядов партии. Это произошло после того, как В. Коновалюк выдвинул свою кандидатуру в одномандатном избирательном округе № 60, составив конкуренцию официальному выдвиженцу от Партии регионов, генеральному директору завода «Донецксталь» А. Рыженкову (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 17.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович доручив Кабінету Міністрів підготувати зміни до Державного бюджету на 2013 р. Про це глава держави сказав журналістам у Вінниці.

«Ми завжди це робили, і цей рік не є винятком. Сьогодні маємо такі плани і є вже доручення уряду для того, щоб підготувати зміни до бюджету за результатами I кварталу, а потім і першого півріччя», – зазначив В. Янукович.

Глава держави повідомив, що ці зміни стосуватимуться як вирішення соціальних питань, так і виправлення недоліків, допущених при ухваленні бюджету цього року. «І, безумовно, питання розвитку регіонів», – наголосив Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 16.04).*

Президент України В. Янукович ініціює впровадження центрів адміністративних послуг в усіх регіонах. Про це глава держави сказав під час спілкування зі ЗМІ у Вінниці.

За його словами, Вінницька область є лідером у реалізації такого проекту. Зокрема, створено центральний та три регіональні центри адміністративних послуг.

На прикладі роботи Вінницького центру адмінпослуг уже можна робити висновки стосовно переваг і недоліків у реалізації цього проекту, зазначив В. Янукович. Органам центральної влади та центрам адмінпослуг необхідно скоординувати свою роботу для того, щоб налагодити співпрацю та допомагати громадянам в оформленні тих чи інших послуг, наголосив глава держави.

Під час наради з адміністративно-господарським активом Вінницької області Президент доручив міністру соціальної політики Н. Королевській активно долучатися до роботи в рамках таких центрів, щоб громадяни могли отримувати в них не лише адміністративні, а й соціальні послуги *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 16.04).*

До 2014 р. в Україні необхідно завершити роботу щодо спорудження амбулаторій сімейної медицини та початку їх функціонування. На цьому наголосив Президент України В. Янукович під час наради з адміністративно-господарським активом Вінницької області.

«Ми маємо можливість якщо не в цьому році, то у 2014-му завершити, щоб у нас не було жодного села, де б у нас були проблеми», – сказав Президент. Глава держави зазначив, що питання будівництва амбулаторій сімейної медицини можна було б вирішити до кінця цього року, але, на його переконання, не слід поспішати на шкоду якості надання медичних послуг.

«У нас не повинно бути реформ заради реформ, реформи повинні бути заради людей, заради досягнення мети», – наголосив Президент (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 16.04.***)

Голова Закарпатської обласної державної адміністрації О. Ледида доповів Президенту України В. Януковичу про роботу прикордонних пунктів пропуску, ситуацію з паводком та проведенням в області весняно-польових робіт.

Під час розмови глава держави особливу увагу приділив питанню роботи прикордонних пунктів пропуску, зокрема швидкості проходження через кордон. За словами голови Закарпатської ОДА, черги на сьогодні є лише в піковий час. «На нашій стороні прикордонники, митники оформляють машину до 3,5 хв, а європейські – Угорщина, Румунія, Словаччина – до 10 хв», – зазначив він.

О. Ледида також доповів главі держави про реалізацію в області програми з переходу на альтернативні джерела енергії та індивідуальні системи опалення для економії газу. Ці заходи дадуть можливість заощаджувати 32–34 % палива, зазначив він. Загалом, за словами голови ОДА, за результатами I кварталу зростання ВВП області становило

1,8 %. «Збільшується кількість робочих місць, відкриваються нові підприємства», – наголосив О. Ледида.

Голова Закарпатської ОДА повідомив, що паводок в області минув фактично без збитків, крім підтоплень окремих сільських територій, пов'язаних з меліоративними каналами. За його словами, у горах ще залишилося багато снігу, утім, згідно з прогнозами Гідрометцентру, значної повені не очікується. «Річки повинні забезпечити нормальний пропуск паводку», – зазначив він.

Через природні умови цього року польові роботи в області розпочинаються зі значним запізненням, повідомив голова ОДА. За його словами, найближчими днями температура ґрунту та погода дадуть змогу розпочати весняно-польові роботи (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 17.04*).

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив негайно розглянути ситуацію з порушенням прав споживачів на газовому ринку, вимогливо перевірити економічну обґрунтованість цін і тарифів. Про це він заявив під час засідання Кабінету Міністрів 17 квітня 2013 р.

Глава уряду навів приклади звернень до нього через соціальні мережі громадян зі скаргами на надвисокі тарифи за підключення до газу тощо. М. Азаров наголосив, що НКРЕ вперше за історію нашого незалежного газового ринку почала наводити на ньому порядок. І 31 січня 2013 р. прийняла дві постанови, які повинні врегулювати порядок приєднання до газових мереж і оплату за це. А 26 березня 2013 р. НКРЕ своєю постановою № 291 встановила граничні ставки плати за стандартне приєднання до газових мереж на поточний рік.

«З цього моменту ніхто не може вимагати від споживача платити більше», – сказав глава уряду.

Насправді ж, як свідчать звернення людей, від громадян вимагають значно більші суми за послуги і навіть за відсутність послуги, коли йдеться про заміну опалювального котла. «Це не ринок. Це безконтрольний базар. Газові

монополії втратили відчуття реальності, – сказав М. Азаров. – Безумовно, це зловживання, і за нього відповідальні особи мають понести покарання».

На переконання Прем'єр-міністра, необхідно заборонити діяльність посередників, виключити корупційні «послуги» бюрократів, ввести «єдине вікно» підключення і встановити жорсткі строки розгляду звернень людей. «Вимагаю запровадити “гарячу лінію” для звернень громадян щодо зловживань на газовому ринку і негайно реагувати на такі звернення», – підкреслив Прем'єр-міністр.

Глава уряду доручив віце-прем'єр-міністру Ю. Бойку, міністру енергетики та вугільної промисловості Е. Ставицькому разом з головою НКРЕ С. Тітенком і залученням Антимонопольного комітету негайно розглянути ситуацію з порушенням прав споживачів на газовому ринку, вимогливо перевірити економічну обґрунтованість цін і тарифів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 17.04).

Прем'єр-міністр України М. Азаров вимагає від Міністерства фінансів організувати роботу з банками, які «акредитовані» в програмі активізації розвитку економіки, таким чином, щоб із травня розпочати реалізацію схвалених проектів. Про це він заявив на засіданні Кабінету Міністрів 17 квітня.

Глава уряду повідомив, що на розгляд до Міністерства фінансів, Міністерства економічного розвитку і торгівлі в рамках державної програми активізації економіки подано більше 800 проектів у різних галузях: промисловості, сільського господарства, будівництва та інфраструктури.

«Акредитовані» в програмі банки вже почали розгляд перших проектів. Я вимагаю від Міністерства фінансів поставити роботу з банками таким чином, щоб прискорити розгляд проектів. Звичайно, без шкоди для якості такого розгляду. На це відводиться час до кінця квітня. На початку травня повинна розпочатися реалізація схвалених проектів, тобто, їх ритмічне фінансування і організація практичних

робіт», – наголосив М. Азаров.

При цьому він доручив «віце-прем'єр-міністрам та главам регіональних адміністрацій у тих випадках, коли справа вимагає координації дій кількох міністерств, відомств або регіонів, оперативно вирішувати питання, які виникають, і приймати рішення, брати на себе відповідальність в інтересах справи» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).* – 2013. – 17.04).

Уряд має намір довести обсяги виробництва електроенергії гідроелектростанціями до 15 % у загальному обсязі електроенергії, яка виробляється в Україні. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час відвідання Київської гідроелектростанції.

«Ми маємо велику програму розвитку вітчизняної гідроенергетики, маємо всі можливості, щоб провести модернізацію гідроелектростанцій. У нас є заводи, які виробляють усе необхідне для модернізації ГЕС. Ми хочемо спільно зі Світовим банком довести рівень ГЕС в обсязі електроенергії, яка виробляється в країні, приблизно до 15 %», – сказав М. Азаров.

Він додав, що завдяки цьому буде забезпечено нормальний баланс електроенергії, яка виробляється на АЕС, ТЕС і ГЕС.

За словами Прем'єр-міністра, гідроелектростанції будувалися понад 40 років тому, тому вони вже потребують комплексної модернізації.

Відповідно до Енергетичної стратегії на період до 2030 р., маневрену потужність гідроелектростанцій на Дніпрі буде збільшено на 10 %, а термін їх експлуатації продовжено на 40 років. На сьогодні вже виконано понад 50 % комплексної реконструкції ГЕС.

Нині завершується підготовка до початку будівництва Каховської ГЕС-2 потужністю 270 МВт та Канівської ГАЕС – 1000 МВт. Також до кінця поточного року заплановано пуск другого агрегату Дністровської ГАЕС, яка стане найбільшою у Європі та шостою за потужністю у світі. Це дасть можливість значно розширити експортні можливості енергосистеми держави, регулювати графік навантаження в

енергосистемі відповідно до стандартів співвідношення базових і пікових потужностей (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 16.04).*

Правительство приняло план мероприятий по активизации сотрудничества Украины и ЕС в энергетической сфере.

С целью надлежащего выполнения Указа Президента Украины № 127 «О решении Совета национальной безопасности и обороны Украины от 12 марта 2013 года «О неотложных мерах по европейской интеграции Украины» Министерством энергетики и угольной промышленности Украины при участии причастных ЦОИВ и организаций разработан План мероприятий по активизации сотрудничества между Украиной и Европейским Союзом в энергетической сфере на 2013 г., который был принят на заседании Кабинета Министров Украины 15 апреля 2013 г.

Указанный план мероприятий учитывает основные положения Седьмого совместного отчета Украина – ЕС по выполнению Меморандума между Украиной и Европейским Союзом о взаимопонимании относительно сотрудничества в энергетической отрасли, а также Протокола по итогам встречи министра энергетики и угольной промышленности Украины Э. Ставицкого и Комиссара ЕС по энергетическим вопросам Г. Оттингера от 21 февраля 2013 г.

Планом мероприятий предусмотрено активизацию сотрудничества между Украиной и ЕС по основным направлениям в энергетической сфере (*Електронні Вісті (http://elvisti.com). – 2013. – 16.04).*

15 квітня було проведено другу виїзну нараду Комісії по встановленню причин аварії на Вуглегірській ТЕС м. Світлодарськ Донецької області. Під час наради було оголошено остаточні результати перевірки обставин займання, що призвело до такої серйозної аварії, та визначено план

заходів з ліквідації наслідків. Про результати перевірки та подальші кроки щодо ліквідації наслідків повідомив міністр енергетики та вугільної промисловості України Е. Ставицький під час брифінгу в Кабінеті Міністрів України 17 квітня.

«Пожежа на Вуглегірській ТЕС виникла через розгерметизацію системи подачі вугільного пилу на обладнанні другого блоку станції, у результаті чого трапився його витік і samozапалювання», – зазначив міністр. Він також нагадав, що потім вогонь поширився на дах будівлі енергоблоку, трансформатори та інше обладнання. Вогонь охопив 1500 кв. м будівлі, відбувся обвал даху станції. Також унаслідок аварії постраждали і працівники ТЕС.

«На сьогодні ми можемо говорити, що завдані пожежею збитки будуть набагато нижчі, ніж очікувалося і прогнозувалося раніше. Тому було прийнято рішення провести капітальний ремонт Вуглегірської ТЕС замість повного відновлення. Комісією буде розроблено план капітального ремонту, однак про чіткі терміни його реалізації ми зможемо говорити лише в червні. Наступне засідання міжвідомчої комісії відбудеться 10 червня 2013 р., під час якого буде затверджено наступний етап відновлення ТЕС», – повідомив очільник Міненерговугілля.

За цей час Міністерство енергетики та вугільної промисловості забезпечило виконання доручень Президента України та Кабінету Міністрів України щодо ліквідації наслідків аварії на Вуглегірській ТЕС ПАТ «Центренерго». Зокрема:

- аварійні роботи на Вуглегірській ТЕС завершено;
- соціальні питання, у тому числі щодо компенсації сім'ї загиблого й постраждалим, вирішено повністю, заробітна плата співробітникам електростанції виплачується вчасно і в повному обсязі;
- заплановано ряд конкретних заходів, які спрямовані на підготовку документації щодо проведення капітального ремонту ТЕС.

Під час засідання дано ряд доручень щодо проведення дефектації обладнання ТЕС, постачання обладнання з інших ТЕС і необхідності замовлення і закупівлі нового обладнання.

Оперативним штабом було прийнято рішення про створення Комісії з організації та контролю за відновлювальними роботами. «Наразі відбуваються перевірки технічного стану всіх ТЕС і ТЕЦ України», – повідомив Е. Ставицький (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2013. – 17.04).

15–16 квітня в Москві відбулася X Конференція міністрів культури країн-членів Ради Європи, у якій взяли участь представники 48-ми країн і міжнародних організацій (ЮНЕСКО, Євросоюзу, ОЕСР тощо), у тому числі 24 міністри культури. Про це 17 квітня під час брифінгу, який відбувся в Будинку уряду, поінформував міністр культури України Л. Новохатько.

Серед питань, що обговорювалися на конференції, особливу увагу було приділено забезпеченню доступу й участі в культурному житті в період соціальних та економічних змін, можливостям цифрової ери і взаємодії з громадянським суспільством.

У своєму виступі міністр культури України наголосив на важливості об'єднання зусиль у святкуванні ювілеїв видатних діячів національних культур і закликав країни Європи долучитися до святкування 200-річчя Т. Шевченка у 2014 р. Л. Новохатько також зустрівся з міністрами культури Росії, Казахстану, Литви та обговорив з ними конкретні плани відзначення ювілею Т. Шевченка (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2013. – 17.04).

Відповідно до доручення міністра аграрної політики та продовольства України М. Присяжнюка та на виконання Державної програми активізації економіки на 2013–2014 рр., українська делегація на чолі з директором департаменту інженерно-технічного забезпечення та сільсько-господарського машинобудування О. Григоровичем на початку квітня відвідала Китайську Народну Республіку.

Під час візиту українська сторона поінформувала китайську сторону про політику України в розвитку сільгосп-машинобудування та інженерно-технічного забезпечення агросектору. Крім того, під час візиту було досягнуто домовленостей про підписання меморандуму про розвиток співпраці між громадськими організаціями України й Китаю. «За результатами проведених переговорів підписано угоду про співпрацю між державним підприємством “Південний машинобудівний завод ім. А. М. Макарова”, компаніями Citic International Corporation co.ltd. і CHAINA YTO International щодо виробництва й постачання в Україну тракторів YTO – ПМЗ. Визначено модельний ряд, обсяги виробництва й джерела фінансування», – зауважив О. Григорович.

Відповідно до досягнутих домовленостей, китайська сторона сприятиме залученню урядових кредитних коштів для реалізації зазначеного проекту (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua). – 2013. – 17.04.*

Міністерство закордонних справ України через Посольство в РФ закликала керівництво російського «Первого канала» дати оцінку вислову російського телевізійного ведучого І. Урганта під час програми «Смак». Про це повідомив на брифінгу в. о. директора департаменту інформаційної політики МЗС України Є. Перебийніс.

«Ми взяли до уваги нібито перепрошення, яке він опублікував у соціальній мережі. Ми закликаємо “Первый канал” дати належну оцінку цьому інциденту», – сказав Є. Перебийніс.

Він також повідомив, що цей заклик МЗС до «Первого канала» доведено Посольством України в Росії до керівництва цього каналу. «Поки я не бачив, щоб керівництво каналу на офіційному рівні прокоментувало цей інцидент і дало йому належну оцінку», – сказав Є. Перебийніс.

Нагадаємо, жарт відомого російського телеведучого, шоумена І. Урганта в ефірі кулінарної телепередачі «Смак» викликав хвилю критики в Україні. І. Ургант під час

приготування страви заявив, що порубав зелень, як червоний комісар мешканців українського села. Актор О. Адабашьян, який також брав участь у зйомках передачі, підіграв І. Урганту, зазначивши, що струшує останки мешканців з ножа. В Україні цей жарт викликав хвилю обурення (*Кореспондент* (<http://ua.korrespondent.net>). – 2013. – 17.04).

ПОЛІТИКА

Для зближення з Євросоюзом Україні необхідно подолати «цілу низку проблем». Про це канцлер Німеччини А. Меркель заявила в Берліні 17 квітня після переговорів з прем'єр-міністром Естонії А. Ансіпом, повідомляє інформAGENTСТВО дpa.

Водночас вона наголосила, що встановлення тісніших відносин з Україною залишається метою ЄС.

За словами А. Меркель, справа экс-прем'єр-міністра Ю. Тимошенко – це не єдина перепона для підписання вже готової Угоди про асоціацію з ЄС. «Ідеться в цілому про правову систему в Україні та питання дотримання прав людини й громадянських свобод», – зауважила вона. Саме тому підписання вже давно узгодженого документа нині заморожено.

У свою чергу прем'єр-міністр Естонії А. Ансіп зазначив, що Україна є важливим партнером Європейського Союзу, тому Угода про асоціацію все-таки має набрати чинності. Водночас він погодився, що перед Україною нині лежить ще «довгий шлях».

А. Ансіп також висловився за скасування візового режиму для України, Росії та інших країн Східноєвропейського партнерства, повідомляє інформAGENTСТВО Reuters. Разом з тим він додав, що це не може статися негайно, оскільки для цього ще слід виконати «деякі дуже конкретні критерії». До цих критеріїв належить, зокрема, запровадження біометричних паспортів, а також скасування реєстрації громадян ЄС, які приїждять до цих країн. «Ми хочемо однакових підходів», – підкреслив глава естонського уряду (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 17.04).

Європарламент ратифікував угоду про внесення змін до угоди про спрощення оформлення віз між ЄС та Україною. Про це повідомляє «Тиждень».

Пропозиція голландського депутата від ліберальної фракції Софі Інт Вельд повернути відповідний звіт на додаткове опрацювання в комісії не була підтримана.

Доповідач з цього питання, депутат К. Море висловився проти того, щоб відтермінувати голосування на потім, під приводом, що в Україні не достатньо дотримуються права гомосексуальної меншини.

«Я рекомендую, щоб ми проголосували за цю лібералізацію віз, щоб ми зробили це для українського народу, а не для українського уряду», - наголосив він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 18.04).

Опозиція на цьому тижні проведе консультації стосовно висунення кандидата на вибори мера Києва. Про це журналістам у кулуарах парламенту сказав лідер фракції «Батьківщина» А. Яценюк, передає кореспондент УНН.

Лідер «Батьківщини» також підтвердив, що опозиція блокуватиме Київраду після 2 червня, оскільки після цього часу вона буде неправомірною. У свою чергу нардеп від «Батьківщини» В. Яворівський наголосив, що ім'я єдиного кандидата від опозиції на вибори мера столиці буде оприлюднено найближчим часом (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 17.04).

Решение о слиянии «Фронт змін» и «Батьківщини» не прийнято остаточно, однако процесс по объединению продолжается. Об этом «РБК-Украина» заявил депутат от фракции «Батьківщина» С. Пашинский.

«Мое сообщение в СМИ о том, что “Фронт змін” вольется в “Батьківщину” во время нашей акции 18 числа было искажено. Я еще раз заявляю о том, что переговорный процесс об объединении партий в единую структуру продолжается. Этот процесс

сложный и требует детального решения всех юридических моментов. Поэтому такое слияние может быть, но пока переговорный процесс только продолжается», – отметил С. Пашинский.

Напомним, в СМИ появилась информация о том, что 18 мая 2013 г. в Киеве во время акции «Вставай, Україно!» будет объявлено об окончательном слиянии «Фронту змін» и партии «Батьківщина» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 17.04).

Коммунистическая партия Украины не видит смысла в смене Кабинета Министров. Об этом на пресс-конференции заявил председатель парламентской фракции КПУ П. Симоненко. В то же время лидер КПУ отметил, что коммунисты всегда заявляли о том, что деятельность Кабинета Министров под руководством Н. Азарова всегда будет под их тщательным контролем.

Напомним, что Верховная Рада в пятницу, 19 апреля, рассмотрит вопрос об ответственности правительства (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 17.04).

Співдоповідачі Моніторингового комітету ПАРЕ в Україні М. де Пурбе-Лундін і М. Ренс розраховують, що українські політики знайдуть спільну мову й дійдуть згоди щодо реформи Конституції. Про це йдеться в їхній заяві за підсумками візиту в Україну, повідомляє «ЛІГАБізнесІнформ».

У ПАРЕ наголосили, що парламент повинен бути головним форумом для політичної дискусії та обговорення між різними політичними силами в країні. «Це особливо важливо в контексті конституційної реформи, яка необхідна для задовільного вирішення ряду найважливіших невирішених зобов'язань щодо судової системи. Важливо, щоб реформа Конституції базувалася на якомога ширшому в країні консенсусі між політичними силами. Це важливо для демократичної легітимності Конституції», – заявили представниці асамблеї.

Вони зазначили, що українські політики повинні подолати розбіжності й знайти консенсус щодо конституційної реформи.

Крім того, представники ПАРЕ відзначили звільнення екс-голови МВС Ю. Луценка. «Це – важливий крок уперед у вирішенні ситуації, яка, на жаль, домінує у відносинах із європейськими інституціями, у тому числі й з Парламентською асамблеєю, і яка перешкоджає подальшій європейській інтеграції України», – констатували вони.

Свідкоповідачі висловили сподівання, що «скоро будуть подальші кроки, спрямовані на те, щоб задовільно вирішити питання щодо колишніх чиновників, які перебувають в ув'язненні». «Це, а також подолання недоліків судової системи, які відзначалися в резолюції ПАРЕ 1862, украй важливі, якщо країна прагне виконати свої зобов'язання перед Радою Європи, а також для укладання Угоди про асоціацію з ЄС, яку ми щиро підтримуємо», – сказано в заяві (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 17.04).

Екс-міністр внутрішніх справ Ю. Луценко вважає, що кандидатом у Президенти від опозиції має стати той політик, у якого більше рейтинг. Про це він заявив в інтерв'ю «Німецькій хвилі».

«Гідні кандидатури є. З того моменту, як я на волі, я провів багато розмов з лідерами опозиційних партій: В. Кличком, А. Яценюком, О. Турчиновим, – сказав він. – Для мене важливо, що я почув від них повне розуміння, що кандидатом у Президенти повинен стати той, у кого найвищий рейтинг». Водночас він упевнений, що Ю. Тимошенко є найбільш підходящим претендентом на роль єдиного кандидата. Він також упевнений, що кандидату в Президенти на виборах буде потрібна підтримка вулиці. «Це значить, що в Україні повинно відбутися щось більше, ніж “майдан” 2004 р.», – підкреслив він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 17.04).

Екс-міністр внутрішніх справ Ю. Луценко оприлюднив п'ять основних напрямів III української республіки.

Відповідну програму він оприлюднив на своїй уже відновленій Facebook-сторінці. «У тюрмі я постійно повертався до

питання невдачі “помаранчевої” команди, і мене, зокрема, у МВС. Опускаючи деталі, мій висновок зводиться до того, що у нас був вождь, але ніхто не знав ні його команди, ні планів. Результат на поразку був запрограмований», – зазначив Ю. Луценко. «На старому дефективному, каральному, часто кривавому фундаменті СРСР не можна збудувати європейську демократичну державу. Висновок: процес змін треба поставити з голови на ноги – спочатку концепція нової країни, потім єдиний кандидат у Президенти, його команда, лише за тим – народна хвиля під вибори», – додав він.

Серед основних напрямів III української республіки Ю. Луценко назвав євроінтеграцію за будь-яку ціну, «інакше чорна діра Кремля втягне нас знову в морок минулого, яке там ніколи не минає»; демонополізацію і деолігархізацію економічної і політичної системи, бо «без цього не буде ні ефективної економіки, ні соціальних стандартів». «Пропозиція дуже проста: усі податки платяться в Україні, якщо ні, то постає питання про законність приватизації 1990-х років плюс примусова демонополізація за прикладом США», – пояснив він.

Крім того, серед напрямів – повноцінне самоврядування, тому що «проблеми мають вирішуватися там, де живуть люди», а також формування «модерної української ідентичності». Також одним із завдань III української республіки, за словами Ю. Луценка, є ліквідація каральної системи ГПУ – МВС – суди: «прийняття нових законів під нові силові й судові структури; набір персоналу з нуля». «Професіоналізм можна здобути, моральність – ні», – наголосив экс-міністр.

«Це лише мої тези. Більше знають безліч розумних небайдужих профі. Хочу допомогти сісти їм за круглий стіл. З новою візією III української республіки з’явиться сенс йти на вибори, щоб змінити не прізвище Президента, а країну, де ми живемо», – підкреслив Ю. Луценко.

Як відомо, Ю. Луценко заявляє, що разом із соратниками не має намірів створювати нову партію і розколювати опозицію, однак планує допомогти опозиції стати впливовою і заслужити абсолютну підтримку українського народу (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2013. – 16.04).

Міністерство фінансів 16 квітня залучило до держбюджету 3,27 млрд грн на аукціоні з продажу облігацій внутрішньої державної позики.

Згідно з повідомленням, Мінфін залучив 624,68 млн грн по 9-ти задоволеним з 12 поданих заявок на придбання п'ятимісячних держпаперів з прибутковістю 7,75 %; 1625,28 млн грн за всіма трьома поданими заявками на придбання п'ятирічних держпаперів з прибутковістю 14,25 %; 1021,48 млн грн по одній поданій заявці на придбання семирічних держпаперів з прибутковістю 14,30 %. Заявки на річні держпапери з прибутковістю 10,5 % не подавалися.

Нагадаємо, Мінфін у квітні 2013 р., як і в березні, має намір провести чотири аукціони з продажу ОВДП, при цьому розміщення валютних держпаперів не планується (***Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2013. – 17.04.***)

Украинские аграрии обеспечены на 100 % ресурсами для проведения посевной.

Сельхозпроизводители обеспечены всеми необходимыми ресурсами для проведения весенне-полевых работ в сжатые сроки. Так, по состоянию на 15 апреля в Украине накоплено 105 % семян, 124 % минеральных удобрений, необходимые объемы горюче-смазочных материалов.

Относительно финансирования посевной, то на сегодняшний день государство дает возможность сельхозпроизводителям получить дешевые ресурсы путем заключения форвардных контрактов с Аграрным фондом и Государственной продовольственно-зерновой корпорацией Украины (ГПЗКУ). Об этом во время селекторного совещания по вопросу проведения весенне-полевых работ под председательством первого вице-премьер-министра Украины С. Арбузова сообщил министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк.

«Украинские аграрии готовы провести посевную в сжатые сроки. Так, на уровне государства запасы семян составляют 706,7 тыс. т, то есть 105 % от потребности. Причем сельхозпроизводители уже готовят более качественные, по сравнению с предыдущими годами, семена. Минеральными удобрениями аграрии обеспечены на 124 %, а также необходимым количеством протравителей и средств защиты растений. Ситуация с обеспеченностью нефтепродуктами стабильная во всех регионах Украины», – сообщил Н. Присяжнюк.

Что касается финансового обеспечения, то министр отметил результаты работы правительства в этом направлении за последние два года. Он заявил, что благодаря решению правительства у Аграрного фонда под форвардные закупки будущего урожая предусмотрено 1 млрд грн авансовых платежей. Эти средства уже направлены в регионы. «Кроме того, Государственная продовольственно-зерновая корпорация сегодня имеет на счетах более 1,5 млрд грн для форвардных закупок. Обращаю внимание руководителей регионов, что это дает возможность сельхозпроизводителям получить дешевые ресурсы для финансирования весенне-полевых работ. Аграрный фонд и ГПЗКУ продолжают проводить форвардные закупки зерна», – отметил Н. Присяжнюк.

В свою очередь главы облгосадминистраций обратились к первому вице-премьер-министру и выразили обеспокоенность относительно возможной отмены льгот для сельхозпроизводителей. По их словам, такие шаги государства могут негативно повлиять на мелких и средних сельхозпроизводителей. С. Арбузов поручил тщательно рассмотреть этот вопрос, с чем согласился Н. Присяжнюк (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 17.04).

Обсяг видобутку газового конденсату в Україні в січні – березні 2013 р. зменшився на 17 тис. т, або на 8,8 %, порівняно з аналогічним періодом минулого року, – до 228 тис. т. Про це говорять дані Державної служби статистики України, передає УНН.

Зокрема, у березні цього року в Україні було видобуто 79,5 тис. т газового конденсату, що на 13,5 % менше, ніж у березні 2012 р.

Як повідомляло агентство, у лютому 2013 р. видобуток газового конденсату в Україні скоротився на 9,6 тис. т (на 12,2 %) порівняно з лютим минулого року і становив 69,4 тис. т.

У січні цього року в Україні було видобуто 79,2 тис. т газового конденсату, що на 200 т (на 0,25 %) менше показника січня 2012 р.

Загалом, за підсумками 2012 р. обсяг видобутку газового конденсату в Україні становив 1 млн 23,5 тис. т, що на 17,2 % перевищує аналогічним показник 2011 р. (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 17.04).

С марта в Украину начались поставки газа из Европы коммерческими компаниями. До сих пор ими занимался только государственный «Нефтегаз Украины».

«На сегодняшний день ведутся поставки как из Европы, так и из России коммерческими компаниями, которые закупают газ, – сообщил журналистам министр энергетики и угольной промышленности Э. Ставицкий. – Все коммерческие группы, которые хотят поставлять газ, имеют на это право».

Напомним, что в феврале сообщалось, что о поставках газа из Европы ведет переговоры энергохолдинг ДТЭК Р. Ахметова. Коммерческий директор ДТЭК А. Фаворов объяснял, что в данное время природный газ в Европе дешевле, чем топливо, предлагаемое на внутреннем рынке «Нефтегазом Украины», поэтому ДТЭК рассматривает возможность закупки газа у европейских компаний в 2013 г. для частичного обеспечения Киевінерго (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 17.04).

Прибыль банков Украины в январе – марте 2013 г. составила более 3 млн грн, что в 1,8 раза больше показателя за аналогичный период 2012 г. (1,7 млрд грн), сообщается на сайте Национального банка Украины.

«Преодолев последствия негативного влияния мирового финансового кризиса, банковская система Украины второй год подряд демонстрирует прибыльную деятельность. Прибыль банковской системы за I квартал 2013 р. превысила 3 млрд грн», – говорится в сообщении.

Также сообщается, что объем общих активов банков с начала текущего года возрос на 16 млрд грн, преимущественно за счет кредитования экономики, объем которого за указанный период увеличился на 10 млрд грн. Обязательства банков возросли на 13 млрд грн, в том числе объем вкладов физических лиц более чем на 20 млрд грн, преимущественно за счет вкладов в национальной валюте. Срочные вклады населения возросли на 16 млрд грн, вклады до востребования – на 4 млрд грн. Объем средств субъектов хозяйствования возрос на 4 млрд грн. Капитал банков с начала года увеличился почти на 4 млрд грн.

Украинские банки по итогам 2012 г. получили прибыль в размере 4,899 млрд грн против 7,7 млрд грн убытка в 2011 г.

По состоянию на 1 марта 2013 г. лицензию Национального банка Украины на осуществление банковских операций имели 177 банков, один из которых имел лицензию санационного банка (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 17.04).

В Україні за I квартал роздрібними компаніями було продано товару на 13,4 % більше, ніж за аналогічний період минулого року. Про це пише «Комерсант-Україна» з посиланням на Держстат.

Згідно з повідомленням, у грошовому вираженні товарообіг становив 184 910 млн грн.

Учасники ринку зазначають, що продажі в I кварталі показали несподівані для них темпи зростання. «У січні ми побачили непрогнозований сплеск продажів, який почав поступово знижуватися до кінця березня. Але підсумки кварталу все одно перевищили очікування учасників ринку», – зазначає генеральний директор мережі побутової техніки та електроніки «Технополіс» С. Цибульський. За його словами,

спостерігається несподіване зростання продажів телевізорів, побутової техніки, а також смартфонів і планшетів. Тоді як щодо ноутбуків продажі навпаки були нижче прогнозованих, пише видання.

Продуктові мережі змогли збільшити роздрібний товарообіг тільки за рахунок відкриття нових магазинів.

Збільшення українцями витрат пов'язане з відкладеним попитом, зазначають експерти. «Тривалий час були негативні очікування в населення. Вони були спровоковані парламентськими виборами й девальваційними очікуваннями», – говорить С. Цибульський (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2013. – 17.04).

У березі поточного року порівняно з попереднім звітним місяцем українські забудовники звели на 11 % більше житла. Про це йдеться в офіційних матеріалах Державного комітету статистики, повідомляє УНН.

Порівняльний аналіз лютого й березня поточного року також продемонстрував комплексне зростання темпів будівельної галузі країни загалом на 10 %. Приріст у сегменті нежитлових будівель становив 2,4 %, інженерних споруд – 16,8 %.

Нагадаємо, цього річ ХК «Київміськбуд» планує здати в експлуатацію близько 250 тис. кв. м житла. «У 2013 р. ми плануємо здати в столиці 17 будинків (близько 3,293 тис. квартири) загальною площею понад 250 тис. кв. м. Крім того, на поточний рік заплановано введення будинку в смт Ореанда, в районі Ялти, на 93 квартири площею 8 тис. кв. м», – сказав голова правління, президент ХК «Київміськбуд» І. Кушнір (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua)*). – 2013. – 17.04).

Запорожский автомобильный завод, входящий в корпорацию «УкрАвто», начал сборку автобусов в Мелитополе.

«С марта ежемесячно производится по два автобуса. В планах на 2013 г. производство 10-ти городских и 10-ти туристи-

ческих автобусов», – говорит заместитель председателя правления ЗАЗа В. Кривонос. Ранее эти автобусы производились на мощностях Ильичевского завода автомобильных агрегатов. Перенос производства в корпорации объясняли тем, что в Ильичевске не хватает кадров, поскольку их большинство занято в обслуживании порта. Значительную часть работников приходится набирать по всей Украине, и они работают вахтовым методом. Кроме того, в Ильичевске высокие местные налоги и сборы, в частности плата за землю. В то же время Мелитополь еще с советских времен обладает неплохой машиностроительной базой и профильными учебными заведениями. По данным ассоциации «Укравтопром», в 2012 г. «УкрАвто» произвела 669 автобусов (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 17.04).

У березні поточного року обсяги хімічної промисловості в Україні порівняно з лютим місяцем збільшилися на 12,8 %. Про це УНН повідомили у Державному комітеті статистики України.

«Загалом по промисловому виробництву в Україні в березні 2013 р. порівняно з лютим відбувся зріст на 11 %», – повідомили в Держстаті (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 17.04).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Международный валютный фонд, у которого Украина просит 15 млрд дол., понизил прогноз дефицита текущего счета государства в 2013 г. и не ожидает серьезных улучшений в следующем году, а также вновь призывает к реформам, пишет Reuters.

В вышедшем докладе фонд увеличил прогноз дефицита текущего счета в 2013 г. до 7,9 % ВВП с 6,6 %, согласно отчету, выпущенному в октябре минувшего года. На грядущий год основной кредитор Украины ждет дефицита в размере 7,8 % ВВП. «Укра-

ине следует снизить обширный дефицит текущего счёта и фискальный дефицит», – рекомендует в комментариях фонда.

Отмечается, что в прошлом году дефицит текущего счета Украины возрос до 14,407 млрд дол., или 8,2 % ВВП, с 10,245 млрд дол., или 6,2 % ВВП в 2011 г. «После почти нулевого роста в 2012 г. в силу ухудшения условий торговли рост ВВП, вероятно, останется под давлением и в 2013 г., если экономическая политика не изменится», – отмечается в документе.

Напомним, что ранее в апреле миссия МВФ закончила в Киеве очередной этап диалога с правительством, пообещав «в ближайшие недели» продолжить дискуссию о новом займе, условием которого называет непопулярные реформы в экономике. Среди прочего, фонд рекомендует правительству проводить политику более гибкого обменного курса и увеличить внутренние цены на газ, чтобы уменьшить дефицит госбюджета и текущего счета.

Фонд также ожидает, что при сохранении нынешней политики Украина не сумеет в 2013 г. достичь ускорения роста ВВП, который в 2012 г. упал до 0,2 % с 5,2 % в 2011 г.

Отметим, что советы МВФ касательно структурных реформ остаются прежними с 2011 г., когда основной заемщик приостановил финансовую поддержку Украины, которая отказалась выполнять его рекомендации.

В то же время правительство настаивает, что в нынешнем году сумеет добиться заложенных в госбюджете 3,4 % роста экономики благодаря программе стимулирования, одобренной в марте и предполагающей финподдержку основных отраслей благодаря кредитам, привлеченным под гарантии государства.

Напомним, ранее МВФ понизил свой прогноз роста украинского ВВП в текущем году до 0 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 17.04).

Промвиробництво в березні 2013 р. скоротилося на 5,2 % порівняно з березнем 2012 р. Про це йдеться у повідомленні Держстату.

У відомстві повідомили, що у січні – березні 2013 р. порівняно з аналогічним періодом 2012 р. промвиробництво скоротилося на 5 %, а порівняно з лютим 2013 р. – збільшилося на 11 %.

Як повідомлялося, промвиробництво в лютому 2013 р. впало на 6 % порівняно з лютим 2012 р. і на 0,6 % порівняно із січнем 2013 р.

Нагадаємо, промвиробництво в січні 2013 р. впало на 11,1 % порівняно з останнім місяцем 2012 р. і на 3,2 % порівняно із січнем 2012 р.

У цілому у 2012 р. порівняно з 2011 р. промвиробництво скоротилося на 1,8 % (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 17.04).

Международный валютный фонд понизил прогноз по росту мировой экономики в 2013 г. на 0,2 п. п. – до 3,3 %, а в 2014 г. – на 0,1 п. п. – до 4,0 %. Об этом говорится в апрельской редакции доклада МВФ «Глобальный экономический прогноз» (World Economic Outlook). В начале года МВФ прогнозировал рост мировой экономики на 3,5 % в 2013 г. и на 4,1 % в 2014 г.

Более пессимистичный прогноз МВФ для США и еврозоны привел к понижению прогноза для всех развитых экономик в 2013 г. до 1,2 %, в то же время прогноз на 2014 г. был оставлен без изменений по сравнению с предыдущей редакцией доклада – на уровне 2,2 %.

Согласно докладу МВФ, рост экономики США в 2013 г. ожидается на уровне 1,9 % и в 2014 г. – на уровне 3,0 %. В то же время экономику еврозоны ждет сокращение на 0,3 % в текущем году и рост на 1,1 % – в следующем.

Как отмечается в материалах МВФ, проводимые властями США меры по сокращению расходов и борьба европейских властей с разразившимся в регионе долговым кризисом не дают мировой экономике «встать на ноги». Несмотря на некоторое улучшение положения в контексте рассеивания рисков на финансовом рынке в последние месяцы, Европе не следует расслабляться, особенно учитывая плачевное положение банковской системы Кипра и политическую неопределенность в Италии, отмечает МВФ. Одновременно МВФ понизил прогноз и для развивающихся экономик, сообщив, что

ожидает в текущем году рост их ВВП на уровне 5,3 %. В то же время в докладе отмечается, что рост ВВП развивающихся стран разгонится до 5,7 % уже в 2014 г. благодаря «уверенной стезе» КНР и восстановлению активности в экономике Бразилии.

В целом, несмотря на сохранение прежних проблем, МВФ оценил риски для мировой экономики как снизившиеся в краткосрочной перспективе. Некоторое улучшение ситуации эксперты МВФ связали со своевременно предпринятыми шагами властей США и Европы, которые позволили вовремя предотвратить развитие событий по «трагическому экономическому сценарию». «Перспективы роста мировой экономики несколько улучшились, но дорога, по которой идет восстановление экономики, остается полной ухабов», – отмечается в докладе фонда.

При понижении прогноза по мировому экономическому росту МВФ повысил прогноз для экономики Японии, благоприятно оценив усилия властей и Центробанка страны в связи с агрессивной монетарной политикой, направленной на ослабление курса иены и борьбу с дефляцией. Согласно апрельской версии доклада, рост экономики Японии составит 1,6 % в 2013 г. и 1,4 % в 2014 г.

МВФ прогнозирует нулевой рост ВВП Украины по итогам 2013 г. «При неизменности политики страны ВВП по итогам 2013 г. останется на уровне нулевой отметки, зафиксированной в 2012 г.», – говорится в обзоре мировой экономики, подготовленном экспертами МВФ. При этом рост ВВП Украины в 2014 г., по прогнозам фонда, может составлять 2,8 %. Об этом сообщает «РБК-Украина» (*Електронні Вісті* (<http://elvist.com>)). – 2013. – 17.04).

Дефицит бюджета Франции окажется больше, чем планировалось ранее. Об этом сообщило правительство страны. Власти признали, что не смогут добиться поставленных целей до 2017 г.

Сейчас Париж стремится всеми силами убедить Европейскую комиссию и партнеров по ЕС, чтобы те предоставили

стране больше времени на выполнение планов по бюджетной консолидации, после того как власти признали, что нарушат свое обещание довести дефицит в этом году до 3 %.

Новый пакет мер предусматривает, что к 2017 г. дефицит бюджета Франции составит 0,7 %, а не 0,3 %, как ожидалось ранее. Причина тому остается неизменной – ослабление экономики. «Мы полностью придерживаемся нашего плана, который направлен на сокращение дефицита, но наши усилия прежде всего направлены на то, чтобы поставить страну на ноги и восстановить конкурентоспособность, экономический рост и рабочие места», – заявил министр финансов П. Московичи.

Также правительство Франции заявило о том, что государственный долг достигнет своего пика в 2014 г. – на один год позже, чем планировалось. Госдолг достигнет 94,3 % ВВП в 2014 г. вместо 90,5 %, как планировалось ранее (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 17.04).

Итальянскому правительству, возможно, будет необходимо принять решение о реализации в 2013 г. дополнительной программы сокращения расходов бюджета на 7 млрд евро, заявил заместитель министра финансов страны Дж. Полилло.

«Нужны средства, чтобы покрыть расходы на 5–7 млрд евро», – отметил Дж. Полилло. В эту сумму входят расходы на военные операции за рубежом на 600 млн евро и около 1,2 млрд евро на программы поддержки безработных. Финансирование этих расходов за счет повышения налогов вызвало бы в стране уже четвертую рецессию с 2001 г., подчеркнул Дж. Полилло, поэтому властям следует изыскать средства за счет сокращения других статей расходов.

Данная оценка не предусматривает изменений в политике правительства, в частности снижения налога на недвижимость, которое было внесено на рассмотрение правительством М. Монти. Все политические партии обещали снизить или упразднить этот налог в ходе предвыборной кампании, которая прошла в феврале перед парламентскими выборами. По словам Дж. Полилло, Италии не следует обращаться за

финпомощью, потому что страна может стать жертвой «эффекта домино» в случае, если Испания будет вынуждена запросить поддержку международных кредиторов. Он заявил, что только полностью легитимное правительство, получившее поддержку парламента, было бы способно обратиться за помощью. «В общем, нам как можно скорее нужно правительство, которое сможет справиться с растущими трудностями», – сказал Дж. Полилло.

По итогам выборов в Италии, прошедших 24–25 февраля, парламентские партии до настоящего времени не смогли достигнуть соглашения о коалиции, чтобы сформировать новое правительство (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 17.04).

Согласно данным Национального статистического комитета Беларуси, только в I квартале текущего года инфляция составила 5,4 % при годовом прогнозе в 12 %.

Бывший глава Нацбанка Беларуси С. Богданкевич считает, что вероятность выхода инфляции за рамки прогноза «существует на 100 %», это связано с ростом денежной массы в стране, ростом темпов кредитования экономики. «Правительство не имеет программы оздоровления экономики. А такая программа в первую очередь должна быть нацелена на победу над инфляцией», – заявил С. Богданкевич. По его оценке, в текущем году реальные темпы инфляции в Беларуси могут быть схожи с прошлогодними и составить около 20 %.

Независимый экономист Л. Злотников считает, что многое зависит от поступления валюты – от приватизации крупных предприятий или межгосударственных кредитов. Если такие поступления будут, правительство сможет держать ситуацию с инфляцией под контролем. Если же золотовалютные резервы начнут сокращаться, а население будет скупать валюту, то, по мнению Л. Злотникова, в стране может повториться ситуация 2011 г., когда экономика страны оказалась в глубочайшем кризисе (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 17.04).

Вкладчики Bank of Cyprus и Laiki Bank, крупнейших кипрских банков, в результате реструктуризации, принятой властями островного государства, потеряют до 8,3 млрд евро, сообщает Reuters.

Также стало известно, что с учетом негативного эффекта, который реструктуризация окажет на мелких клиентов и акционеров обеих организаций, совокупный объем потерь составит до 10,6 млрд евро.

Напомним, Кипр договорился с европейскими кредиторами об экстренных кредитах. Без этой договоренности финансовая система Кипра потерпела бы крах, после чего Кипр стал бы первым государством, покинувшим валютный блок. По условиям соглашения, счета в Laiki Bank, на которых находится до 100 тыс. евро, по законам Евросоюза застрахованы и будут переведены в Bank of Cyprus, который станет «хорошим банком». Счета более 100 тыс. будут временно заморожены и обложены сбором, который, по неподтвержденной информации, может составить до 40 %. По информации Й. Дейсселблума, эта мера даст возможность получить до 4,2 млрд евро. В то же время счета прочих финучреждений Кипра не будут обложены налогом.

Ранее также стало известно, что кипрские банки хранят свыше 14 млрд дол. из Украины. Об этом сообщил посол Республики Кипр в Украине Э. Врионидес (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 16.04).